

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs: 500 fr. per jaar

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie: Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

GERECHTELIJKE STATISTIEK

1. In een vorig artikel ⁽¹⁾ stelde ik vast, dat ten tijde van de onbekwaamheid der gehuwde vrouw, we weinig eisen tot gerechtelijke machtiging hebben gekend; dat het dubbel beheerrecht over de eigen goederen van de vrouw *weinig* aanleiding tot twist had gegeven; en dat de kinderrechtshouders zich *weinig* hadden ingelaten met de uitoefening der ouderlijke macht.

2. Goed.

Maar... we zouden er meer over willen weten. *Hoe vaak* werden de rechters er bij geroepen? In welke soort zaken? Met welke middelen? Met welk gevolg?

Die vragen moeten we veralgemenen. We zouden nauwkeurig moeten kennen, voor elke rechtbank: het aantal ingediende eisen en verzoekschriften; de afloop ervan; de aard der gedingen; de omstandigheden van plaats en tijd; de hoedanigheid der partijen; en zo voort.

Zonder dergelijke inlichtingen zullen we nooit weten, wat er eigenlijk in het gerechtelijk leven omgaat; en bij elke wetsverandering zullen we in den blinde blijven tasten.

3. Een soortgelijk onderzoek zouden we tot de notarissen kunnen uitstrekken: hoeveel aktes? van welke soort? met welke (meest voorkomende) clausules? voor wie? betreffende welke zaken?

Onlangs besteedde een jeugdig schrijver ⁽²⁾ een lijvig boek aan het zgn. voorbehouden deel der nalatenschap, de erfrechtelijke reserve, — een der moeilijkste problemen uit het burgerlijk recht. Hij stelde daarbij een onderzoek in bij een zestigtal notarissen. De antwoorden die hij ontving wezen uit, dat sommige der meest ingewikkelde vragen maar zelden voorkwamen in de praktijk. 't Is alsof hun moeilijkheid zelf ze door de notarissen liet vermijden. Ziedaar wat ik zou noemen: *het negatief aspect van het rechtelijk leven*, — een aspect, dat men uiteraard nooit in de literatuur zal vinden.

4. Kennis der cijfers leidt verder: tot vergelijking. En op haar beurt werpt de vergelijking interessante vraagpunten op. Ik heb bv. aan enkele magistraten de vraag gesteld: hoeveel zaken van machtiging van ge-

huwde vrouwen ze jaarlijks te behandelen kregen. De voorzitter van de rechtbank (van eerste aanleg) te Gent antwoordde: een vijftigtal. Die te Oudenaarde: één enkel. Waaraan hangt nu zulk verschil? Niet aan het bevolkingscijfer ⁽³⁾. Waarschijnlijk spelen ook een rol: het milieu, de zeden, de magistratuur, de klérus, enz.

U ziet wat een onmetelijk veld voor ons ligt. Tot nu toe bleef het werk der juristen beperkt tot het uitpluizen van teksten en het opbouwen van theorieën. Een literaire, wijgerige, scolastieke bedrijvigheid. In die zin was het recht niet meer dan een kunst: *ars boni et aequi* ⁽⁴⁾. Maar voor zover de uitingen van het recht vatbaar zijn voor onderzoek en voor navorsing, zou men ook van wetenschap mogen spreken. We horen al spreken van strafwetenschap ⁽⁵⁾, van politieke wetenschap, van sociale, van administratieve wetenschappen. Wanneer zal er ook niet een burgerlijke, een fiscale, een commerciële, een procedurele wetenschap bestaan?

5. Dergelijke wetenschappen zouden (zoals alle wetenschappen) van gedetailleerde *statistieken* moeten uitgaan.

Nu staan de gerechtelijke statistieken in ons land nog maar in de kinderschoenen.

Het Nationaal Instituut voor Statistiek, dat onder het Ministerie voor Economische Zaken ressorteert ⁽⁶⁾, laat jaarlijks gerechtelijke en notariële statistieken verschijnen. Vier vijfden daarvan handelen over strafzaken ⁽⁷⁾. Het resterend vijfde is gewijd aan burgerlijk recht en aan administratief recht.

Ziehier enkele gegevens over de statistiek voor burgerlijk recht.

6. Eerst en vooral krijgen we het aantal beslissingen te kennen, die over burgerlijk recht handelen. Nemen we bv. het jaar 1956:

vrederichters: 137.462 vonnissen
rechtbanken van eerste aanleg: 22.071 vonnissen;
24.288 bevelschriften
handelsrechtbanken: 46.399 vonnissen
beroepshoven: 2.840 arresten ⁽⁸⁾
verbrekingshof: 88 arresten in burgerlijke zaken, 14 in handelszaken ⁽⁹⁾.

7. De burgerlijke statistieken vermelden verder:

beslissingen in betwiste of in niet betwiste zaken; ingewilligde of verworpen eisen (10); voor de vrederechters: eisen bij dagvaarding of bij vrijwillige verschijning (11); zaken bij vonnis beslecht of in der minne geschikt (12); voorzitterschappen van familieraden; ontvoogdingen; aktes van bekendheid; zegellichtingen (13);

voor de rechtbanken van eerste aanleg: vonnissen op tegenspraak of bij verstek (14); beslissingen in kortgeding (15).

8. Wat de notariële aktes betreft, kennen we het volledig aantal (16).

Dank zij het Beheer der Registratie bezitten we ook vijfjaarlijkse tabellen voor de huwelijkscontracten (17).

Drie hoofdstukken uit het privaatrecht genieten een gunstregime: echtscheidingen, faillissementen en adopties.

9. A. ECHTSCHIEDINGEN. — De statistiek vermeldt onder meer: het totale aantal echtscheidingen (18); de ingediende (19), verworpen (20) of prijsgegeven (21) aanvragen; de aangevoerde gronden: erge mishandelingen of beledigingen (22); overspel van de man of van de vrouw (23);

de eisers: man of vrouw (24); wederzijdse toestemming (25);

beschrijving der gezinnen: naar het aantal kinderen (26); naar de duur van het huwelijk (27).

De eisen tot scheiding van tafel en bed bedragen min dan 10 % der eisen tot echtscheiding. Overigens vertonen ze dezelfde kenmerken als deze laatste. Omzetting van scheiding in echtscheiding komt zelden voor (28).

10. B. FAILLISSEMENTEN. — De statistiek vermeldt onder meer: de gerechtelijke akkoorden (29), met het door de schuldeisers resp. de rechtbank verleende gevolg; faillietverklaringen in de loop van het geding; vereffening van akkoorden na boedelafstand (30);

aantal faillissementen: bij het begin van het jaar (31); in de loop van het jaar verklaard of heropend (32); afgesloten (33); bedrag der passiva (34); beroep der gefailleerden (35);

geprotesteerde wisselbrieven;
overschrijvingen van onroerend beslag.

11. C. ADOPTIES. — De statistiek vermeldt onder meer: het aantal adopties (36); de adoptanten: mannen (37), vrouwen, beide echtgenoten; de geadopteerden: naar het geslacht (38); naar de leeftijd (39).

12. De vergelijking der statistiek uit verscheidene jaren voert eveneens tot interessante vaststellingen.

Zo hebben de notarissen, bv., een steeds grotere activiteit aan de dag gelegd. In 1939 hadden ze 289.982 aktes verleden, die de Staat 307.534.065 fr. aan registratierechten opbrachten. In het jaar 1956 waren er 465.722 aktes, die de Staat 2.868.260.536 fr. opbrachten.

Het aantal adopties liep van 696 (in 1945) tot 948 (in 1956), met een zeer hoog niveau (van 936 tot 797) in de na-oorlogsjaren (1946-1950).

Het aantal gerechtelijke akkoorden liep van 184 (in 1945) tot 439 (in 1954).

Het aantal geprotesteerde wisselbrieven liep van 23.240 (in 1947; totaal bedrag 137.579.430 fr.) tot 113.426 (in 1954; totaal bedrag 576.216.133 fr.).

De vrederechters treden minder vaak op als voorzitters van familieraden: van 22.891 zittingen (in 1946) tot 16.197 (in 1956).

Zo ook daalt het aantal ontvoogdingen: van 4.451 (in 1946) tot 2.953 (in 1956).

Zo ook het aantal zegellichtingen: van 1.278 (in 1943) tot 784 (in 1956).

Het aantal aktes van bekendheid stijgt integendeel: van 14.363 (in 1943) tot 38.361 (in 1956).

Zo ook het aantal echtscheidingen bij wederzijdse toestemming: van 372 (in 1938) tot 595 (in 1953). Een verhouding, die hoger ligt dan die der eisen tot echtscheiding op bepaalde gronden: van 4.012 (in 1938) tot 4.911 (in 1953).

BESLUIT

13. Die korte blikken op een onvolledige documentatie volstaan, meen ik, om er meer over te wensen.

Wanneer we al de burgerlijke instellingen in rubrieken zullen indelen; wanneer al die indelingen cijfers zullen inhouden; kortom, wanneer al de schakeringen van het burgerlijk recht geraamd zullen worden; pas dan zal het rechtsleven een zichtbare gedaante krijgen.

Hoe geraken we daartoe?

Het lijkt me uitgesloten, de griffiers met die taak te belasten: ze hebben het nu al druk genoeg. Van de notarissen, de deurwaarders en hun klerken mag wel hetzelfde gezegd worden.

Het werk moet dus van buiten komen: van ons zelf, van onze assistenten en werkleiders. Een nuttiger scholing voor onderzoek, analyse, rangschikking, probleemstelling, kan men zich trouwens moeilijk inbeelden.

Voor het hele land, ja ook voor andere landen, zal het werk niet minder nut opleveren. Want een omvattende statistiek zal aan de rechtsvergelijking, de sociologie, de geschiedenis, kostbare en betrouwbare inlichtingen over het werkelijk leven verschaffen (40). Wij juristen zien niet duidelijk genoeg in, wat er achter de rechtsregels schuilt, waarover we dagelijks praten.

De rechtswetenschap, in de exakte zin van het woord, staat nog steeds te wachten. En we kunnen ons enkel troosten met de gedachte, dat de wetenschap in het algemeen, ook op haar verst gevorderde gebieden, nog maar amper drie eeuwen oud is.

Prof. René DEKKERS.

(1) « Twee kapiteins op hetzelfde schip? », in R.W. 1959-1960, kol. 1385.

(2) Roger Dillemans, *Grondproblemen van de erfrechtelijke reserve* (E. Van Dievoet-prijs, Leuven 1959).

(3) In 1958 telden de arrondissementen Gent en Oudenaarde resp. 511.028 en 252.828 inwoners: nagenoeg een verhouding van 2 tot 1. (*Staatsblad* van 17-18 augustus 1959).

(4) *Celsus*, in de *Digesten* 1-1 *De iustitia et jure* 1 pr.

(5) Ik gebruik dit woord liever dan: *criminologie*, - dat me te zwaar en ook te beperkt voorkomt. Let wel: de uitdrukking strafwetenschap werd reeds jaren geleden gebruikt, door een groot penalist, *Adolphe Prins* (in zijn werk « *Science pénale et droit positif* », Brussel 1899). Ik betreur, dat het woord criminologie de bovenhand kreeg. Het woord strafwetenschap biedt overigens nog een ander voordeel: het kan alle takken van het recht ten voorbeeld strekken (politieke wetenschap, burgerlijke wetenschap, procedurewetenschap, fiskale wetenschap, enz.).

(6) Het is gevestigd te Brussel, Leuvenstraat, 44.

(7) Daarin begrepen: kinderbescherming, landloperij, bedelarij, gratie en voorwaardelijke invrijheidstelling.

(8) In burgerlijke zaken en in handelszaken (tegen 5.502 in strafzaken).

(9) Tegen 309 in fiskale, en 985 in strafzaken.

(10) Verhouding: boven de 3 tegen 1.

(11) Verhouding: ongeveer 3 tegen 2.

(12) Verhouding: ongeveer 3 tegen 4.

(13) Ik kom daar verder op terug (zie nr 14).

(14) Verhouding: ongeveer 8 tegen 5.

(15) Ongeveer 3, tegen 17 vonnissen, en 20 bevelschriften.

(16) Bij de 500.000 per jaar. Registratierechten: bij de 3 miljard fr.

(17) Zie bv. het *Rechtskundig Weekblad* 1953-1954, kol. 1847-1848.

(18) Bij de 5.000 per jaar, tegenover circa 60.000 huwelijken.

- (19) In 1953: 4.213.
 (20) In 1953: 543.
 (21) In 1953: 155.
 (22) In 1953: 2686.
 (23) Verhouding: circa 7 tegen 10.
 (24) In 1953, resp.: 2162 en 2154.
 (25) Circa 10% der echtscheidingen. Maar die verhouding vermeerderd (zie hieronder, nr 14).
 (26) Circa de helft der scheidende echtgenoten hebben geen kinderen. Meer dan 1/5 hebben er één; 1/10 twee; 1/30 drie; 1/100 vier; 1/500 vijf of meer.
 (27) De kritieke periode blijkt te zijn: van 10 tot 20 jaar huwelijk. Er komen weinig echtscheidingen voor in de loop van het eerste huwelijksjaar (in 1942, één; in 1953, drie).
 Er komen echtscheidingen voor na 40 en zelfs na 50 jaar huwelijk (in 1953, resp. 20 en 2).
 (28) Overeenkomstig artikel 310 B.W. - In 1942: 29 (tegenover 268 eisen tot scheiding. In 1953: 19 (tegen 389 eisen).
 (29) In 1954: 439.
 (30) Heel weinig. In 1953: 9. In 1954: 15.
 (31) In 1953: 2.132. In 1954: 2.316.
 (32) In 1953: 716. In 1954: 677. De statistiek vermeldt

ook de wijze waarop het faillissement in gang werd gebracht (bekentenis, eis, ambtshalve, enz.)

(33) In 1953: 533. In 1954: 621. De statistiek vermeldt ook hoe het faillissement werd afgesloten.

(34) Meer dan 4/7 der gevallen liggen tussen 200.000 fr. en 5 miljoen.

(35) In 1953 en 1954 werden vooral getroffen: de bouwondernemingen (1/7 der gevallen).

(36) 800 à 900 per jaar.

(37) Steeds in de meerderheid. Zo: in 1956, 293 mannen tegenover 246 vrouwen; in 1955, 241-184; in 1954, 307-203; in 1953, 288-197; in 1952, 281-177; in 1951, 285-176; in 1950, 296-184; enz.

(38) Bijna steeds zijn de vrouwelijke geadopteerden in de meerderheid. Zo: in 1956, 486 vrouwen tegen 462 mannen; in 1955, 401-369; in 1953, 412-393; in 1952, 414-379; in 1951, 425-399; in 1950, 406-391; enz. Uitzonderingen: in 1954, 377-415; in 1947, 433-460.

(39) De minst talrijke zijn de geadopteerden van 16 tot 21 jaar (bv. in 1956: 40 jongens, 37 meisjes). De meest talrijke zijn de geadopteerden van boven 21 jaar (in 1956: 126 mannen, 135 vrouwen). Of daar een fiscaal belang een rol speelt (ontduiking van successiebelasting)?

(40) In China komt reeds een cursus gerechtelijke statistiek voor, als keuzevak, op het programma van het laatste semester van de studies in de rechten.

Het reglement van het Hof van Justitie der Europese Gemeenschappen

Het Publicatieblad der Europese Gemeenschappen maakt in het nummer van 21 maart 1959 het reglement bekend dat de procesvoering regelt van het Hof van Justitie der Europese Gemeenschappen. Dit reglement vervangt datgene dat op 4 maart 1953 door het Hof van Justitie der Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal werd opgesteld en op 7 maart daaropvolgend bekend gemaakt.

Het Hof van Justitie wordt ingesteld en zijn bevoegdheid bepaald, door de artikels 31 e.v. van het verdrag van 18 maart 1951 tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, artikels 164 e.v. van het verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en de artikels 136 e.v. van het verdrag van 25 maart 1957 tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor atoomenergie.

Daarentegen wordt het statuut van het Hof vastgesteld door het Protocol van 18 maart 1951, artikels 3 en 4 van de overeenkomst van 25 maart 1957 betreffende bepaalde instellingen, welke de Europese Gemeenschappen gemeen hebben, en het Protocol betreffende het Hof van Justitie van 17 april 1957. De procedure wordt in deze documenten in grote lijnen geschetst terwijl aan het Hof opdracht wordt gegeven het reglement van de procesvoering vast te stellen (1).

Ingevolge het van kracht worden van de verdragen tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor atoomenergie, trad het Hof, gemeen aan de drie Europese Gemeenschappen, in functie en stelde het thans gepubliceerde reglement vast.

In dit reglement, waarvan hierna een samenvatting volgt, vinden wij enkele geheel nieuwe beginselen terug, waarvan het nut en de doelmatigheid reeds door de praktijk werden aangetoond en bewezen. Zoals inderdaad hierna zal blijken, werkt het Hof zelf actief mede aan het in staat stellen van de zaak, stelt daartoe in iedere instantie van het geding vragen aan de partijen en kan, van rechtswege, de voorlegging van documenten, bewijsstukken en inlichtingen eisen. Anderzijds werd aan de Griffier een zeer belangrijke rol toebedeeld bij de procesvoering: hij zorgt voor de mededeling van procedure en bewijsstukken, staat in voor de vertaling ervan en houdt toezicht op de naleving van de procedureregels. De tussenkomst van een advocaat is verplichtend. De advocaat, die, voor

rekening van de partijen, medewerker is van het Hof bij de behandeling van de zaak, staat onder bescherming, maar ook onder toezicht van het Hof, terwijl hem op allerlei gebied alle mogelijke faciliteiten worden gegeven voor de uitoefening van zijn functie.

Het Hof is ongetwijfeld een zeer belangrijke instelling van de Europese Gemeenschappen (2) en zo de Hoge Autoriteit in de E.G.K.S. en de Commissie van de E.E.G. en van de E.G.A. voor de uitvoering van de verdragen verantwoordelijk is, dan is het Hof ermede gelast, de verdragen te interpreteren (3), toezicht te houden op de toepassing ervan, als scheidsrechterlijk college misbruik van recht te beletten (4) en zelfs een wetgevende functie te vervullen (5). Het Hof is een disciplinaire rechtsmacht, zowel tegenover de leden van de Hoge Autoriteit, deze van de Commissie, haar eigen magistraten, haar personeel, de advocaten, als tegenover de functionarissen van de Gemeenschap (6). Het Hof bezit verder een strafrechtelijke bevoegdheid tegenover de voor haar opgeroepen getuigen (7), is geroepen om als internationale rechtsmacht die geschillen te beslechten welke zouden oprijzen in verband met het verdrag (8) en krijgt eindelijk prejudiciële bevoegdheid, wanneer, naar aanleiding van een geschil voor een nationale Rechtbank aanhangig gemaakt, beslissingen van de Administratie der Gemeenschappen worden aangevochten (9).

Het Hof is de waarborg die de verdragsluitende Staten zich hebben willen verschaffen tegen de misbruiken, vergissingen of nalatigheden, waarvan zij, door de afstand van zekere soevereine rechten, slachtoffer zouden kunnen worden. Het is de instelling zonder dewelke de Europese Gemeenschappen niet zouden kunnen bestaan en niet zouden kunnen functioneren (10).

Het Hof is samengesteld uit zeven Rechters welke door de Regeringen van de Lid-Staten worden benoemd voor een termijn van zes jaar. Hoewel gekozen tussen de meest eminente personaliteiten, waren zij niet noodzakelijk jurist. De verdragen, houdende oprichting der Europese Economische Gemeenschap, der Europese Gemeenschap voor atoomenergie, hebben hieraan verandering gebracht; voortaan zal het Hof samengesteld zijn uit rechtsgeleerden (12). De Rechters genieten van een zeer verregaande onafhankelijkheid tegenover de administratieve instanties van de Gemeenschappen,

vermits zij zelfs buiten deze instellingen worden benoemd, in geen enkel opzicht daarvan afhangen en zich op allerlei voorrechten kunnen beroepen welke zowel in het verdrag zelf, als in het protocol worden opgesomd.

Na de eed te hebben afgelegd, door artikel 3, alinea 1 van het reglement voorgeschreven, en een schriftelijke verbintenis te hebben ondertekend, de waardigheid van hun ambt zowel tijdens, als na de ambtsvervulling, te eerbiedigen, treden zij in functie, en kunnen slechts van hun ambt ontheven worden door het Hof zelf.

De Rechters zelf kiezen, in de voorwaarde door artikel 6 van het Reglement opgesomd, hun Voorzitter en de Kamervoorzitters.

De twee Advocaten-generaal worden op dezelfde wijze benoemd en genieten van dezelfde prerogatieven. Zij zullen op objectieve wijze en in volkomen onpartijdigheid het Hof voorlichten, door gemotiveerde conclusies waarvan de bekendmaking de publicatie vervangt van de zienswijze der magistraten die bij de beraadslaging in de minderheid worden gesteld ⁽¹³⁾.

De Griffier wordt voor 6 jaren benoemd door het Hof dat alleen bevoegd is om hem uit zijn ambt te ontheffen. Hij vervult een zeer belangrijke rol bij de procesvoering: hij ontvangt alle procedurestukken, schrijft ze in en betekent ze in de vorm, voorgeschreven door artikel 79 van het Reglement. Hij bewaart het Zegel van het Hof en de minuten. Tevens staat hij in voor de publicatie van de arresten, overeenkomstig artikel 17 van het Reglement.

Het Hof wordt bijgestaan door functionarissen waarvan de vertalers zeker de belangrijkste rol vervullen. Het Hof kan ook bijgevoegde rapporteurs benoemen die tot taak hebben de Voorzitters, zetelende in kortgeding, en de Rechter-rapporteur bij te staan. Ook zij leggen de eed af voorzien door artikel 3.

De Staten of Instellingen van de Gemeenschap mogen voor het Hof slechts verschijnen door gemachtigden, voor elke zaak genoemd; terwijl de ondernemingen of elke andere rechts- of natuurlijke persoon door een advocaat moeten worden bijgestaan ⁽¹⁴⁾.

Het Hof is samengesteld uit twee Kamers, gewoonlijk gelast met de instructie der zaken. Het arrest wordt gewezen alleen dan, wanneer een oneven aantal Rechters aanwezig is, vermits de beslissingen met de gewone meerderheid van stemmen worden getroffen. De stemming blijft geheim. Het Hof kan evenwel slechts geldig beslissen wanneer er minstens 5 Rechters aanwezig zijn.

De procedure moet gevoerd worden in één der vier officiële talen, zijnde Duits, Frans, Italiaans of Nederlands.

De procedure kan, hetzij twee, hetzij drie delen omvatten, welke zijn:

- a) de voorbereidende of schriftelijke procedure;
- b) de instructie;
- c) de mondelinge procedure.

A. De voorbereidende of schriftelijke procedure.

De vordering wordt door een verzoekschrift ingeleid, dat vergezeld gaat van de bewijsstukken en een inventaris daarvan. Het verhaal dient ingesteld binnen de termijnen door het Verdrag, het Protocol of het Reglement vastgesteld. Deze termijnen zijn vastgesteld op straf van verval, maar kunnen verlengd worden door de Autoriteit, die ze heeft voorgeschreven. Bij de berekening van deze termijnen wordt de dies a quo niet, de dies ad quem wel medegedeeld, uitgezonderd nochtans wanneer hij op zondag of wette-

lijke feestdag valt. Het verzoekschrift vermeldt, evenals de memorie van antwoord door verweerder opgesteld, de volledige identiteit van de partijen met des-aangaande de nodige documenten (bvb. de statuten), het voorwerp van de eis, de middelen van verdediging en aanbod van bewijs. Er dient woonstkeuze te worden gedaan bij een persoon, bevoegd om de betekeningen te ontvangen en gevestigd op de plaats waar het Hof zetelt. Dit verzoekschrift wordt door de Griffier betekend aan de andere partij. Indien het verzoekschrift niet beantwoordt aan de door het Reglement gestelde eisen, zal de Griffier de verzoeker aanmanen binnen een redelijke termijn het stuk te regulariseren. Gebeurt zulks niet, dan kan het Hof de vraag zonder meer onontvankelijk verklaren. Wordt de procedure geregulariseerd, dan geldt als datum van inleiding, de datum van neerlegging ter Griffie. Binnen de maand wordt dan de memorie van antwoord neergelegd, tenzij deze termijn wordt verlengd door beslissing van de Voorzitter, die eveneens de termijn vaststelt, binnen dewelke repliek en dupliek dienen neergelegd te worden.

Indien de memorie van antwoord niet regelmatig of tijdig wordt neergelegd, kan de aanlegger verstek vorderen. Dit is trouwens het enige geval, waarin een arrest bij verstek wordt uitgesproken. Eens de schriftelijke procedure beëindigd, kan geen verstek meer worden verleend en zal het arrest tegensprekelijk worden geveld.

In deze fase en tot aan de sluiting van de voorbereidende procedure, kan, in de vormen en op de wijzen, voorgeschreven voor het inleiden der zaak, een vraag tot tussenkomst worden betekend waarvan de ontvankelijkheid door het Hof voorafgaandelijk wordt onderzocht, de partijen en de Advocaat-generaal gehoord.

De partijen mogen in deze laatste documenten geen nieuwe middelen naar voren brengen, alleen nieuwe argumenten tot staving van hetgeen in het verzoekschrift of in de memorie van antwoord werd uiteengezet. Indien een van de partijen een nieuw middel opwerpt, krijgt de andere partij de gelegenheid des-aangaande haar middelen van verdediging te laten gelden.

Na deze uitwisseling van stukken kan het Hof de samenvoeging bevelen met andere zaken die hangende zijn en verknocht. Op verslag van de Rechter-verslaggever, worden de onderzoeksmaatregelen bevolen of wordt er tot een mondelinge procedure overgegaan zonder meer.

Een der partijen kan in dit stadium van de proceduren er zich toe beperken, het middel van niet-ontvankelijkheid op te werpen en ook het Hof kan dat, wanneer het de openbare orde betreft. In dit geval zal het Hof de partijen verzoeken uitleg te verschaffen. Ofwel is het middel niet gegrond en wordt het verworpen, ofwel is het gegrond en wordt het bij de grond van de zaak gevoegd en de partijen moeten dan binnen de door het Hof vastgestelde termijnen, de grond van de zaak behandelen.

B. De instructie.

Het Hof kan, hetzij van ambtswege, hetzij op verzoek van één der partijen of van de Advocaat-generaal, het getuigenverhoor, de expertise of de persoonlijke verschijning der partijen, een plaatsbezoek, het overleggen van documenten of het voorleggen van bijkomende inlichtingen bevelen. Het getuigenverhoor kan bevolen worden op verzoek van een expert die door het Hof benoemd werd. Het Hof kan dit onderzoek

zelf doen of een Rechter-rapporteur er mede belasten.

De getuigen worden opgeroepen door het Hof en leggen, na hun verklaring, de eed af en kunnen, in geval zij weigeren te verschijnen, een verklaring af te leggen of hun verklaring onder eed te bevestigen, tot betaling van een geldboete worden veroordeeld. De getuigen worden door de Voorzitter ondervraagd. De Rechters en de Advocaat-generaal kunnen rechtstreeks vragen stellen; de partijen door middel van de Voorzitter.

De expert staat onder toezicht en onder leiding van de Rechter-rapporteur.

Hij bevestigt zijn verslag onder ede, en kan, na neerlegging van het rapport, opgeroepen worden door het Hof.

De wraking van de expert of getuigen moet geschieden binnen de 15 dagen van de betekening van het bevel dat de getuigen oproept of expertise beveelt; het Hof oordeelt souverain over de gegrondheid ervan.

Na deze onderzoeksmaatregelen wordt de datum vastgesteld van de mondelinge debatten, die het derde deel van de procedure vormen.

C. De mondelinge procedure.

De zaken worden opgeroepen en vastgesteld in een volgorde welke bepaald wordt door de datum van de inleiding. Nochtans kan daarvan worden afgeweken ingevolge beslissing door de Voorzitter getroffen, die, op verzoek van de partijen, de debatten kan verdagen.

De Advocaat-generaal, die geen partij inzake is, komt laatst aan het woord en de partijen zullen niet kunnen replikeren.

Het verloop van de zitting, die geleid wordt door de Voorzitter, wordt geconsigneerd in een zittingsblad dat door de Voorzitter en de Griffier wordt getekend.

Na sluiting der debatten kan het Hof, de heropening ervan bevelen en op ieder ogenblik vóór het sluiten der debatten, bijkomende instructie-maatregelen voorschrijven.

Deze zorgvuldig uitgewerkte voorbereiding wordt dan besloten door een arrest, uitgesproken in openbare zitting; partijen opgeroepen. Dit arrest heeft een bindende kracht vanaf de datum van zijn uitspraak, doch indien een materiële vergissing in het arrest is gesloten, of indien het Hof nagelaten heeft over één of andere aangelegenheid te beslissen, kunnen de partijen door een rekwest binnen de in het artikel 66, paragraaf I en artikel 67 vastgestelde termijn, de verbetering of de aanvulling vragen.

Door het Reglement worden ook de voorwaarden bepaald waarin de interpretatie van een arrest kan worden gevraagd, zonder dat zulks binnen bepaalde termijnen dient te geschieden.

De minuut van het arrest wordt ter Griffie bewaard, doch een eensluidend afschrift wordt aan de partijen betekend. Indien een arrest tegensprekelijk wordt gevelde, is het alleen vatbaar, hetzij voor derden-verzet, hetzij voor herziening. Derden-verzet moet worden ingesteld binnen de twee maanden van de publicatie. Alle partijen worden opgeroepen en het Hof kan bovendien op verzoek van de partij die het derde verzet doet, de uitvoering van het arrest schorsen.

Herziening is mogelijk overeenkomstig artikel 38 van het Protocol, indien een nieuw feit aan het licht komt dat het Hof niet werd voorgelegd en de beslissing beïnvloeden kan. Deze procedure moet ingesteld worden binnen de 3 maand nadat het nieuwe feit is bekend geworden. Het Hof onderzoekt voorafgaandelijk de ontvankelijkheid van de vraag.

Werd een arrest bij verstek gevelde, dan kan tegen

dit arrest verzet worden aangetekend, en zulks binnen de maand van de betekening ervan. Het verzet dient te worden gemotiveerd. Ook hier moet het Hof voorafgaandelijk de ontvankelijkheid onderzoeken, de andere partij en de Advocaat-generaal gehoord. Ieder geschil voor het Hof gebracht, dient te worden gevoerd volgens de bovenstaande procedureregelen, met uitzondering nochtans van enkele vorderingen van bijzondere aard.

Aldus vinden wij de vraag in kortgeding welke kan beslecht worden zonder dat de andere partij gehoord werd en welke op ieder ogenblik, zelfs ambtshalve door het Hof kan worden herzien, indien de omstandigheden zijn gewijzigd, vraag die trouwens slechts kan ingesteld worden wanneer zij verband houdt met een vordering waarvan het Hof gevat is.

De vraag tot gerechterlijke bijstand onderscheidt zich van de andere vorderingen, door de omstandigheid dat zij zonder bijstand van advocaat kan worden ingediend.

Het verhaal, ingesteld door een ambtenaar van de Gemeenschappen betreffende het personeelsstatuut daarentegen wordt niet door het Hof, maar door een daartoe speciale ingestelde Kamer beslecht.

Het verhaal, ingesteld ingevolge artikelen 103, 105 5C. E.E.A., wordt beslecht door het Hof in de Raadkamer. Ook wanneer het advies van het Hof gevraagd wordt overeenkomstig art. 95 E.G.K.S. wordt in de Raadkamer door het Hof beslissing genomen.

Het Hof oordeelt soeverein over de verdeling van de kosten. Het beoordeelt de vraag te weten of bepaalde kosten nuttig of overbodig waren en, in het laatste geval, kan de partij die deze kosten heeft uitgeloofd, er toe veroordeeld worden, zelfs indien het de winnende partij betreft.

De arresten van het Hof zijn uitvoerbaar in de voorwaarden en de vormen door de nationale wetgevingen voorzien een geen andere controle wordt uitgeoefend, hetzij deze van de authenticiteit.

Uit dit korte en bondige samenvattende overzicht blijkt duidelijk, dat de traditionele procedure verkozen werd boven diegene die door de meeste internationale rechtsmachten wordt gevoerd.

Het Hof is eerder een federale, dan een internationale rechtsmacht (35).

De procedure is alleen maar een methode welke een goede rechtsbedeling mogelijk maakt. Zij mag deze niet in de weg staan. De actieve rol bij het in staat stellen van de zaak door het Hof vervuld, de taak van de Griffier bij de betekening, de vertaling, de mededeling der stukken, de onmogelijkheid voor de gedingvoerende partijen zich op proceduremiddelen te concentreren, maken van dit Reglement een middel om een goede en een doelmatige rechtsbedeling te verzekeren.

De toekomst van de Europese gedachte hangt af van de goede uitvoering der thans bestaande verdragen. Het Hof is evenzeer met zijn nieuw Reglement als met zijn Rechtspraak in de E.G.K.S., een waarborg voor de toekomst van de Europese gedachte.

W. VAN HEMELRIJCK,
Advocaat te Mechelen.

(1) Artikel 160 van het Euratom. Artikel 188 van het Economische Verdrag en artikel 44 van het Protocol betreffende het Hof van Justitie der E.G.K.S. van 18 april 1952.

(2) La Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier. Groupe d'études de l'Institut des Relations Internationales Bruxelles 1953, page 224.

(3) Artikel 31 van het E.G.K.S.-verdrag. Artikel 164, E.E.G. en artikel 136 E.G.A.

(4) Artikel 10 E.G.K.S. Artikel 225 E.E.G.

(5) Artikel 95 E.G.K.S.

(6) Artikel 12 - 47 E.G.K.S. voor wat betreft de Hoge Autoriteit; artikel 3 - 7 - 13 van het Protocol van 18 april 1952; artikel 3 - 6 - 8 van het Protocol van 17 april 1957; artikel 157 - 2, alinea 3, E.E.G., artikel 126-2, alinea 3 E.G.A., wat betreft de leden van de Commissie. Artikel 52 E.G.A., artikel 79 E.E.G., arrest nr 10 - 55; 7 - 56; 3 - 7 - 57 wat het personeel aangaat.

(7) Reglement artikel 48 par. 2.

(8) Artikel 89 E.G.K.S., artikel 182 E.E.G., artikel 154 E.G.A.

(9) Artikel 90 E.G.K.S., artikel 183 E.E.G., artikel 155 E.G.A.

(10) Parlementaire handelingen. Vergaderingen van 21, 22 en 30 november 1950 - Mr. Gaudet, Euratom. J. de Riche-mont, La Cour de Justice, nr 3.

(11) Artikel 32 E.G.K.S.

(12) Artikel 173, alinea 1, E.E.G., artikel 139, alinea 1 E.G.A.

(13) Zie ondermeer Règlement du Tribunal Administratif des Nations Unies, Mr. Gaudet, Euratom page 34.

(14) Artikel 20 van het Protocol van 18 april 1952. Artikel 17 van het Protocol van 17 april 1957.

(15) La Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier, page 222. Mr. Delvaux, La Cour de Justice, 1956 page 33.

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer — 23 november 1959.

Voorzitter: M. de Clippele.

Raadsheer-verslaggever: M. Belpaire.

Procureur-generaal: M. Hayoit de Termicourt.

Behoud van monumenten en landschappen. — Bij veroordeling wegens het uitvoeren van bij het besluit tot rangschikking van een landschap verboden werken, moet het voorschrift van art. 23 van de wet van 7 augustus 1931 worden nageleefd.

Art. 23 van de wet van 7 augustus 1931 bepaalt, dat bij elk vonnis van veroordeling bevel wordt gegeven tot herstelling van de gerangschikte gebouwen, monumenten, onroerende en roerende goederen in hun oorspronkelijke staat of tot uitvoering van de nodige werken om hun in de mate van het mogelijke hun vroeger uitzicht terug te schenken en dit op kosten van de veroordeelde.

Onder de door deze wetsbepaling bedoelde « onroerende goederen » dienen de landschappen begrepen te worden zoals blijkt uit het samenbrengen van de titel van het eerste hoofdstuk van de wet en van de titel van de tweede afdeling van hetzelfde hoofdstuk, alsook uit de tekst van de artikelen 12 en 13.

Procureur-generaal bij het Hof van Cassatie
t./Van Looveren.

Gelet op de vordering van de heer Procureur-generaal bij het Hof van Verbreking luidende als volgt:

« Aan de HH. Voorzitter en Raadsheeren van de Tweede Kamer van het Hof van Verbreking,

De ondergetekende Procureur-generaal heeft de eer bij het Hof, in het belang van de wet en overeenkomstig artikel 442 van het Wetboek van Strafvordering, het kracht van gewijsde verkregen hebbend arrest aan te geven, hetwelk op 26 februari 1959 door het Hof van beroep te Brussel werd gewezen in zake het Openbaar Ministerie tegen Josephus Van Looveren, landbouwer, geboren te Wuustwezel op 20 mei 1895,

Bij vermeld arrest werd Josephus Van Looveren eraan schuldig verklaard te Kalmthout, tussen 1 en 27 september 1957 en op 1 augustus 1958, bij overtreding van de artikelen 6, 21, 22 en 23 van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, 1 en 2, 1°, van het besluit van 18 oktober 1941 tot rangschikking van het landschap « Kalmthoutse Heide », waaraan bij besluit van de Regent van 9 februari 1946 bindende kracht werd

behouden, werken te hebben ondernomen die bij het besluit tot rangschikking van het landschap verboden waren, zonder dat ze bij een koninklijk besluit van latere datum werden toegelaten.

Op grond van de artikelen 21 en 22 van de wet van 7 augustus 1931, heeft het arrest Josephus Van Looveren veroordeeld tot een geldboete van 100 fr., vermeerderd met 190 opdeclemen, tot een subsidiaire gevangenisstraf van één maand alsmede tot de kosten.

Wetnu, artikel 23 van de wet van 7 augustus 1931 bepaalt dat « bij elk vonnis van veroordeling bevel wordt gegeven tot herstelling van de gerangschikte gebouwen, monumenten, onroerende en roerende goederen in hun oorspronkelijke staat of tot uitvoering van de nodige werken om hun in de mate van het mogelijke hun vroeger uitzicht terug te schenken en dit op kosten van de veroordeelde ».

Onder de door deze wetsbepaling bedoelde « onroerende goederen » dienen de landschappen begrepen te worden, zoals blijkt uit het samenbrengen van de titel van het eerste hoofdstuk van de wet en van de titel van de tweede afdeling van hetzelfde hoofdstuk, alsook uit de tekst van de artikelen 12 en 13.

Waaruit volgt dat het arrest, waar het geen toepassing van artikel 23 heeft gemaakt, die wetsbepaling heeft geschonden.

Om die redenen,

Vordert de ondergetekende Procureur-generaal dat het aan het Hof moge behagen voormeld arrest van het Hof van beroep te Brussel in het belang van de wet te verbreken, in zover het de herstelling van het gerangschikt landschap in zijn oorspronkelijke staat of de uitvoering van de nodige werken om eraan zijn vroeger uitzicht terug te schenken, op kosten van de veroordeelde, niet heeft bevolen, en te gelasten dat melding van het te wijzen arrest zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing.

Brussel, de 12 oktober 1959.

De Procureur-generaal,

(w.g.) R. Hayoit de Termicourt. »

Overnemende de in de bovenstaande vordering ingeroepen redenen,

Verbreekt, doch slechts in het belang van de wet, het aangegeven arrest, in zover het de herstelling van het gerangschikt landschap in zijn oorspronkelijke staat of de uitvoering van de nodige werken om eraan zijn vroeger uitzicht te schenken, op kosten van de veroordeelde, niet bevolen heeft;

Beveelt dat melding van onderhavig arrest op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing zal gemaakt worden.

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer — 13 november 1959.

Voorzitter : M. Vandermersch.

Raadsheer-verslaggever : M. Rutsaert.

Procureur-generaal : M. Hayoit de Termicourt.

Advocaten : Mrs Simont en Leynseele.

Koop en verkoop. — Op de verkoper-koopman rustende bewijslast in verband met zijn vrijwaringsplicht wegens verborgen gebreken.

De op de verkoper-koopman rustende verplichting n.l. om zich te vergewissen, dat de zaken van zijn handel niet met de door art. 1641 B.W. bedoelde gebreken behept zijn, heeft tot gevolg, dat hij moet geacht worden de gebreken, waarmede de zaak behept was op het ogenblik van de verkoop, te hebben gekend, temware hij het bewijs levert ondanks welke voorzorg ook, geen kennis ervan te kunnen gehad hebben.

Tange t/Lagrou.

Gelet op het bestreden arrest op 1 maart 1958 gewezen door het Hof van beroep te Gent;

Over het middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 1134, 1315, 1641, 1643 tot 1646 van het Burgerlijk Wetboek, en 97 van de Grondwet.

doordat het bestreden arrest, onder bevestiging van het beroepen vonnis, aanlegger veroordeeld heeft om geheel het nadeel te vergoeden dat wijlen Marcel Inghels geleden heeft ten gevolge van het ongeval dat zich door het breken van het frame van de van aanlegger gekochte bromfiets voorgedaan heeft, welke breuk aan een verborgen gebrek te wijten was, om de redenen dat de verkoper, die aan de koper een voorwerp van zijn koophandel levert, dient geacht te worden kennis gehad te hebben van het gebrek dat in bedoeld voorwerp schuilt; dat hij zich niet erop mag beroepen dat hij in feite dat gebrek niet kende; dat de verkoper de verplichting heeft zich vóór de verkoop ervan te vergewissen dat in het voorwerp dat hij te koop biedt niet enig gebrek schuilt hetwelk het voor de bestemming ervan ongeschikt maakt of hetwelk het gebruik waartoe het bestemd is zodanig kan verminderen dat de koper, indien hij het gebrek gekend had, het niet zou gekocht hebben of slechts een mindere prijs daarvoor zou gegeven hebben; dat bovendien ter zake niet aangetoond was dat het gebrek dat de litigieuze bromfiets aankleefde van zulke aard was dat Tanghe zich op het ogenblik van de verkoop geen rekenschap ervan had kunnen geven;

dan wanneer de verkoper die het gebrek van de zaak niet kende enkel kan gehouden zijn tot teruggave van de prijs en tot terugbetaling aan de koper van de kosten welke de verkoop heeft teweeggebracht; dan wanneer artikel 1645 van het Burgerlijk Wetboek geenszins van het gemeen recht ter zake van bewijsoverlevering afwijkt, en geen vermoeden van kennis van het gebrek dus in hoofde van aanlegger bestond; dan wanneer het derhalve op Inghels rustte zijn eis te rechtvaardigen door aan te tonen, hetzij dat het gebrek dat in de bromfiets schuilde aanlegger bekend was, hetzij dat bewust gebrek van zulke aard was dat aanlegger niet onwetend ervan wezen kon;

Overwegende dat het bestreden arrest bij bevestiging van de beslissing van de eerste rechter aanlegger als verantwoordelijk beschouwd heeft voor de schadelijke gevolgen voortspruitend uit een ongeval dat aan een constructiedefect van het frame van een door hem verkochte bromfiets te wijten was;

Overwegende dat de verkoper weliswaar, overeenkomstig de bepaling van artikel 1645 van het Burgerlijk Wetboek slechts tot alle schadevergoeding jegens de koper gehouden is indien hij de gebreken van de zaak kende, doch dat de verkoper niet van die verantwoordelijkheid is vrijgesteld, wanneer zijn onwetendheid omtrent de gebreken vrijwillig of aan zijn schuldige nalatigheid te wijten is;

Overwegende dat de op de verkoper-handelaar rustende verplichting, om zich ervan te vergewissen dat de zaken van zijn handel niet met door artikel 1641 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde gebreken behept zijn, tot gevolg heeft dat hij moet geacht worden de gebreken, waarmede de zaak behept was op het ogenblik van de verkoop te hebben gekend, ten ware hij bewijst dat hij, spijs welke voorzorg ook, er geen kennis van hebben kon;

Overwegende dat het bestreden arrest vaststelt dat aanlegger koopman in bromfietsen was en dat niet bleek dat het verborgen gebrek van de door hem verkochte bromfiets van die aard was dat het hem onmogelijk zou geweest zijn zich ervan te vergewissen op het ogenblik van de verkoop;

Overwegende dat het Hof van Beroep, zonder de in het middel aangeduide wetsbepalingen te schenden, op grond van deze vaststellingen heeft kunnen beslissen dat aanlegger, overeenkomstig artikel 1645 van het Burgerlijk Wetboek, tot alle schadevergoeding jegens de koper gehouden was;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

NOOT : Verg. o.a. Hof van Cassatie, 4 mei 1939. Pas. 1939, I, 223.

RAAD VAN STATE

3e Kamer. — 8 januari 1960.

Voorzitter : M. Devaux.

Raadsheren : MM. Somerhausen en De Bock.

Substituut-auditeur-generaal : M. Duchâtelet.

Advocaat : Mr. Cyr. Cambier.

Sociale verzekering. — K.B. houdende regeling der bijkomende stortingen voor het rust- en overlevingspensioen der bedienden.

De aanvullende stortingen gedaan voor het verwerven van bijkomstige voordelen, zoals toegestaan en geregeld door de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, bleken volgens artikel 35 der wet van 12 juli 1957 niet meer van toepassing te zijn op de gerechtigden van deze wet.

Artikel 19 K.B. 29 juli 1957, waarbij de Nationale Kas voor bediendenpensioenen gemachtigd werd bijkomende verzekeringen aan te gaan, was in strijd met de wet van 1957.

De wet van 18 februari 1959 bekrachtigde de bepalingen van het bestreden K.B. met terugwerkende kracht, zodat de Raad van State geen grond had om uitspraak te doen.

Daarentegen is het K.B. 16 mei 1958 niet in overeenstemming met de wet van 18 februari 1959 daar

het door de Koning werd uitgevaardigd op voordracht van één minister in plaats van drie zoals bepaald door de wet. Dit K.B. werd derhalve vernietigd.

Cie belge d'assurances générales sur la vie, Caisse générale de retraite et d'assurance, Cie l'Urbaine, Noordstar et Boerhaave, La Royale belge, Union et prévoyance, Sté générale d'assurances et de crédit foncier t/ Belgische Staat (Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, thans Minister van Sociale Voorzorg).

Arrest N° 7529.

Overwegende dat de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, gecoördineerd bij besluit van de Regent van 12 september 1946, na van de bijdragen, die de verzekerden verplicht te betalen hebben, willen zij voor de wettelijke voordelen in aanmerking komen, het bedrag te hebben bepaald, de verzekerden machtigen tot het doen van «aanvullende stortingen» opdat zij hogere renten kunnen genieten; dat ook de werkgevers tot het doen van zulke «aanvullende stortingen» ten behoeve van hun aangestelden worden gemachtigd; dat de besluitwet van 28 december 1944 in artikel 10 bepaalt, dat de werkgever die aan zijn personeel «bijkomstige voordelen» van sociale aard toekent, dit moet doen zonder «onderscheid te maken tussen de tot een zelfde categorie behorende arbeiders van zijn onderneming»;

Overwegende dat de wet van 12 juli 1957 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor bedienden een nieuwe regeling heeft ingesteld, waarin het rustpensioen in verhouding tot de beroepsloopbaan en de bezoldiging wordt berekend, zonder enige kapitalisatie van de individuele bijdragen; dat artikel 35, § 1, van die wet bepaalt dat «de samengeordende wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood... met uitzondering van de artikelen 78 en 79... niet meer van toepassing zijn op de gerechtigden van deze wet», en dat § 3 daaraan toevoegt: «De personen die zich niet in de vereiste voorwaarden bevinden om het voordeel van de bepalingen van deze wet te genieten, behouden de rechten en voordelen die zij verworven hebben bij toepassing der wettelijke en reglementaire bepalingen, bedoeld in dit artikel»;

Overwegende dat de verzoeksters uit artikel 35 afleiden, dat de bepalingen betreffende de «aanvullende stortingen» niet langer toepassing vinden op de gerechtigden van de wet van 12 juli 1957 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor bedienden; dat zij betogen dat de Koning dus zijn bevoegdheid te buiten is gegaan toen hij in artikel 19 van het koninklijk besluit van 29 juli 1957 bepaalde:

«De Nationale Kas voor bediendenpensioenen is gemachtigd bijkomende verzekeringen aan te gaan om, aan haar aangeslotenen, buitenwettelijke voordelen toe te kennen.

Het bedrag van deze verschillende verstrekkingen wordt berekend volgens een door de beheerraad vastgesteld en door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg goedgekeurd tarief.

Het reglement waarbij de modaliteiten voor het storten van deze bijkomende bijdragen en voor het uitkeren van de verstrekkingen die ze waarborgen (worden bepaald) wordt eveneens vastgesteld door de beheerraad en goedgekeurd door de Minister»;

Overwegende dat de wet van 12 juli 1957, nadat het

eerste verzoekschrift was ingediend; bij de wet van 18 februari 1959 is gewijzigd en dat er namelijk een bepaling van de volgende inhoud is aan toegevoegd:

«De Nationale Kas voor bediendenpensioenen, de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de andere verzekeringsorganismen erkend krachtens de wet van 18 juni 1930 worden bemachtigd bijkomende stortingen te aanvaarden ten einde aan hun aangesloten leden evenals aan de vroegere aangeslotenen, die vóór 1 juli 1957 bijkomende stortingen verricht hebben in het kader van de wet van 18 juni 1930, buitenwettelijke voordelen te verlenen»;

dat deze bepaling volgens artikel 5 van de wet van 18 februari 1959 terugwerkt tot 1 januari 1957; dat uit de parlementaire voorbereiding blijkt, dat de in de wet vermelde «bijkomende stortingen» zijn ingevoerd opdat de in het bestreden besluit bedoelde «bijkomende verzekeringen» kunnen worden aangegaan; dat het besluit, gesteld dat het, zoals verzoeksters beweren, met machtsoverschrijding is uitgevaardigd, door de wet is bekrachtigd; dat er geen grond is om over het eerste verzoekschrift uitspraak te dooen;

Overwegende dat de Regering, zodra de Senaat de terugwerkingsbepaling betreffende de bijkomende stortingen heeft geregeld door middel van het tweede bestreden koninklijk besluit, dat alleen door de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg mede is ondertekend;

Overwegende dat verzoeksters in hun laatste memorie betogen, dat het koninklijk besluit van 16 mei 1958 niet in overeenstemming is met de wet van 18 februari 1959;

Overwegende dat de wet van 18 februari 1959, na de Nationale Kas voor bediendenpensioenen, de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de overige erkende verzekeringsinstellingen tot het aanvaarden van bijkomende stortingen te hebben gemachtigd, bepaalt:

«De koning bepaalt de tarieven volgens welke de verschillende uitkeringen bepaald bij deze verzekeringen berekend worden, alsmede de verordening die de modaliteiten tot storting der bijdragen en tot vereffening der verzekerde uitkeringen vaststelt. De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, de Minister van Financiën en de Minister van Economische Zaken zijn belast met de uitvoering van deze bepaling»;

Overwegende dat het niet denkbaar is dat voor een zelfde materie de bevoegdheid tot het uitvoeren van een wet tegelijk aan de Koning en aan drie van zijn ministers wordt opgedragen; dat de parlementaire voorbereiding uitwijst, dat de «modaliteiten tot storting der bijdragen en tot vereffening der verzekerde uitkeringen» volgens de bedoeling van de wetgever door de Koning worden uitgevaardigd, op de voordracht van de drie evengenoemde ministers;

dat het tweede bestreden koninklijk besluit, vastgesteld op de voordracht van alleen maar de Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, niet door de wet van 18 februari 1959 is bekrachtigd,

Besluit:

Artikel 1.

Er is geen grond om uitspraak te doen over het op 25 september 1957 ingediende verzoekschrift.

Artikel 2.

Het koninklijk besluit van 16 mei 1958 wordt vernietigd.

Artikel 3.

Van dit arrest zal een uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

Artikel 4.

De kosten, bepaald op 6.750 frank, komen ten laste van de Staat (ministerie van Sociale Voorzorg).

HOF VAN BEROEP TE GENT

1ste Kamer — 25 februari 1960.

Voorzitter : M. Bossaert.

Raadsheren : MM. De Vreese en Beeckman.

Advocaat-generaal : M. J. Matthijs.

Advocaten : Mrs Moyaert (Gent) en

De Saeger (Dendermonde).

Vonnissen en arresten. — Advies openbaar ministerie. — Gebrek aan vermelding in de beslissing dat het uitgebracht werd in openbare rechtszitting. — Gebrek aan een ander rechtsgeldig bewijs van de vervulling van deze pleegvorm. — Nietigheid ambtshalve vonnis uit te spreken door de rechter in hoger beroep van het aangevochten vonnis. — Evocatie.

In geval het vonnis waartegen hoger beroep werd ingesteld vermeldt dat het openbaar ministerie in zijn advies gehoord werd, doch niet dat dit advies uitgebracht werd in openbare rechtszitting, en verder geen ander rechtsgeldig bewijs wordt voorgelegd, waaruit de vervulling van deze op straf van nietigheid vereiste pleegvorm gebleken is, dient het aangevochten vonnis door het Hof van beroep ambtshalve nietig te worden verklaard.

Zo partijen over de grond der zaak hebben geconcludeerd, en deze in staat is definitief bij één en hetzelfde arrest te worden berecht, dient het Hof de zaak tot zich te trekken en over de grond te beslissen (art. 473, B.Rv.)

De Both t/ Gemeente Hamme.

Overwegende dat het beroep tijdig en regelmatig werd ingesteld;

I. Omtrent de nietigheid van het bestreden vonnis :

Overwegende dat het vonnis a quo vermeldt dat de heer substituut-procureur des Konings Cordemans gehoord werd in zijn advies;

Overwegende dat krachtens art. 112 W.B.R. en art. 96 van de Grondwet het advies van het Openbaar Ministerie moet worden uitgebracht in openbare terechtzitting;

dat deze pleegvorm vereist is op straf van nietigheid van het vonnis (Verbr. 13 november 1930, Pas. 1930, I. 358);

Overwegende dat het vonnis a quo niet vermeldt dat het advies in openbare terechtzitting werd uitgebracht;

dat geen uittreksel uit het zittingsblad wordt voorgelegd waaruit zulks zou blijken;

dat het bewijs derhalve niet voorligt dat het advies van het Openbaar Ministerie gegeven werd volgens de vereisten van de wet en het vonnis a quo dan ook ambtshalve nietig moet worden verklaard;

II. Ten gronde :

Overwegende dat partijen ten gronde hebben beslo-

ten en de zaak in staat is definitief bij een en hetzelfde arrest gewezen te worden;

dat bij toepassing van art. 473 W.B.R. het Hof de zaak tot zich trekt;

Overwegende dat de betwisting slaat op het bedrag der vergoedingen door geïntimeerde verschuldigd aan appellant hoofdens de onteigening van percelen grond gelegen te Hamme aan de Kerkstraat en aan de Rijbekestraat;

Om deze redenen,

Het Hof,

Gelet op art. 24 van de wet van 15 juni 1935, en Alle andere en meeromvattende besluiten als ongegrond verwerpend,

Gehoord in openbare terechtzitting de heer advocaat-generaal Matthijs in zijn eensluidend advies,

Ontvangt het beroep, verklaart het vonnis a quo nietig, en, wijzende bij evocatie : bepaalt op 217.511,25 fr. de vergoeding door de geïntimeerde gemeente Hamme aan appellant De Both Joseph verschuldigd voor de onteigening van de innemingen aangeduid onder nummers 8, 9 en 12 op het algemeen plan goedgekeurd bij koninklijk besluit van 30 december 1945;

Verwijst de Gemeente Hamme in de kosten van beide aanleggen;

Legt verder ook ten laste van geïntimeerde de kosten welke appellant zal moeten maken om de gelden ter consignatiekas af te halen;

HOF VAN BEROEP TE LUK

5e Kamer. — 1 februari 1960.

Voorzitter : M. Ulrix.

Raadsheren : MM. Vermeire en Winants.

Advocaat-Generaal : M. Kellens.

Burgerlijke rechtsvordering. — Wraking van getuige wegens verwantschap gesteund op art. 283 B.R.V. — Appreciatievermogen van de rechter.

De wraking voorzien bij art. 283 R.V. heeft geen gebiedend karakter, noch voor de partijen, noch voor de rechters.

Wanneer geen redenen voorhanden zijn om aan de onpartijdigheid of de betrouwbaarheid van een getuige wiens wraking op grond van art. 283 voor- gesteld wordt te twijfelen dient zijn beëdigde verklaring niet uit de debatten geweerd.

Kerkfabriek van X

t/ Smets en Consoorten en Belgische Staat.

Gelet op de stukken van het geding, bepaaldelijk op het in regelmatige uitgifte voorgelegd vonnis van de burgerlijke rechtbank van eerste aanleg van het arrondissement Hasselt, gewezen op 16 januari 1959;

Overwegende dat het hoger beroep tegen dat vonnis ingeslagen, regelmatig is naar de vorm, tijdig werd ingediend, en ontvankelijk is; dat geen gronden van niet-ontvankelijkheid daartegen opgeworpen worden, noch voorhanden zijn; dat hetzelfde geldt ten overstaan van het incidenteel (beroep) vlees; hoger beroep van de Belgische Staat;

I. Ten aanzien van de rechtspleging :

Overwegende dat bij gelegenheid van een getuigen (verhoor) lees : onderzoek, waartoe in eerste aanleg overgegaan werd, de wraking voorgesteld werd van de getuige Swennen Carolus en om reden van verwantschap, bedoelde getuige een rechtstreekse neef zijnde van een der in het geding betrokken partijen;

Overwegende dat de eerste rechter deze wraking niet aangenomen heeft, alhoewel de familieband waarvan hoger sprake door niemand wordt betwist;

Overwegende dat de wrakende partij voorhoudt dat een wraking, gevestigd op een van de gronden voorzien in artikel 283 van het wetboek van burgerlijk procesrecht, door de rechter moet ingewilligd worden, wanneer het bewezen is dat de reden van wraking werkelijk beantwoordt aan de in bedoeld artikel gestelde voorwaarden; dat het grootste gedeelte van de rechtspraak deze opvatting huldigt;

Overwegende dat het Hof veeleer de mening is toegedaan dat op dat punt aan de rechter geen verplichting van welken aard ook wordt opgelegd; dat het de partijen vrij staat, naar gelang van hunne belangen, de wraking van de ene of de andere getuige voor te stellen, hetzij op voet van gezegd artikel 283, hetzij op basis van welkdanige andere oorzaak ook; dat de rechter in het eerste geval na te gaan heeft of de wet aan de partij toelaat de kwestieuze wraking voor te dragen en dat hij, in beide gevallen, een volstrekt appreciatievermogen bezit nopens de aanvaardbaarheid, dit is de gegrondheid van de voorgestelde wraking;

Overwegende inderdaad dat de wraking haar enige reden van bestaan vindt in de onbetrouwbaarheid van de getuige ten aanzien van dewelke de wraking voorgesteld wordt, dat het aan de rechter en uitsluitend aan hem behoort te oordelen of een bewijselement betrouwbaar is en mag dienen om tot de oplossing van het geschil bij te dragen en dat dit principe van waarde is voor alle bijgebrachte bewijselementen, getuigenissen inbegrepen; dat er anders over beschikken zou betekenen dat niet de rechter, maar de ene of de andere partij over het lot van het geding uiteindelijk beslist;

Overwegende dat het Hof het met de eerste rechter eens is om vast te stellen dat de beëdigde verklaring van getuige Swennen een volledige overtuiging van rechtzinnigheid en rechtschapenheid bezorgt, zodat het strijdig ware met ene goede rechtsbedeling dergelijk bestanddeel uit het debat te weren, enkel om reden van verwijderde verwantschap, die niet noodzakelijkerwijze een getuige er moet toe aanzetten de waarheid te verdraaien en een valse eed af te leggen; in een aangelgenheid waarin hij niet het minste belang bezit;

Overwegende, bijgevolg dat de verklaring van deze getuige zal gelezen worden;

II. Ten gronde :

Overwegende dat op grond van bedoelde getuigenis, gevoegd bij deze van getuige Vlekken, de eerste rechter het geschil op oordeelkundige wijze beslecht heeft; dat alleen, zoals de Belgische Staat het aanvraagt, de aan de deskundige toevertrouwde opdracht behoort gewijzigd te worden, zoals in het beschikkend gedeelte van onderhavig arrest zal gezegd worden;

Om deze redenen,

Het Hof, uitspraak doende in openbare zitting en op tegenspraak;

Gelet op artikel 24 der Wet van 15 juni 1935;
Voegt de zaken onder nummers 9837 en 50 samen;
Gehoord de Heer Advokaat-Generaal Kellens J. in zijn overeenstemmend advies;

Ontvangt het hoger beroep en het incidenteel hoger beroep;

Bevestigt het bestreden vonnis;

Beperkt echter de zending van de aangestelde deskundige tot de schatting van de waarde van de naakte eigendom en de bepaling van de wederbeleggingskosten;

Veroordeelt appellante in de beroepskosten, de verdere kosten voorbehouden blijvende, zoals in het bestreden vonnis beschikt.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

16 december 1959.

Voorzitter : M. Catfolis.

Rechters : MM. Meuleman en Helleputte.

Advocaten : Mrs. Baeté en de Raeymaeker.

Wegverkeer. — Korte stilstand, geboden wegens omstandigheden, bij uitvoering van de manoeuvre ingevolge art. 24, 2 b (c) van het algemeen verkeersreglement. — Niet toepasselijkheid van art. 17.

De bij artikel 25,2 b (thans 25,2 c) van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer bedoelde manoeuvre wordt bij een door de omstandigheden geboden (doorlaten van tegenliggers) korte stilstand niet gewijzigd, zodat artikel 17 van voormeld reglement niet toepasselijk is.

Matthys t/ Verlooy.

Gezien de processtukken en namelijk het vonnis, in uitvoerbare uitgifte voorgelegd op 14 april 1959 door de heer Vrederechter van het tweede kanton Leuven op tegenspraak tussen partijen uitgesproken, tijdig en regelmatig bestreden op 11 mei 1959 bij akte van beroep van het ambt van deurwaarder K. Van Heukelen in dienstverblijf te Leuven;

Overwegende dat dit beroep ontvankelijk voorkomt, wat trouwens niet wordt betwist;

Overwegende dat de vordering door beroepene, oorspronkelijke aanlegger, vóór de eerste rechter ingeleid ertoe strekte betaling te bekomen van beroeper, oorspronkelijke verweerder, van de som van 2.910 fr. met de vergoedende en de gerechtelijke intresten wegens de schade door beroepene geleden ingevolge een verkeersongeval;

Overwegende dat verweerder bij wijze van besluiten een wedereis had gesteld ten belope van 960 fr.;

Overwegende dat de eerste rechter de hoofdeis ingewilligd heeft en de wedereis ongegrond heeft verklaard;

Overwegende dat het uit het strafrechterlijk onderzoek waarvan een vrije doch niet betwiste kopie wordt voorgelegd, blijkt dat het kwestig verkeersongeval zich heeft voorgedaan in de volgende omstandigheden : op 31 mei 1958 bestuurder beroepene zijn personenwagen « Opel » in de Bondgenotenlaan te Leuven, komende van de Fochplaats in de richting van het station, ter hoogte van het kruispunt van de Bondgenotenlaan en de L. Vanderkelenstraat wilde hij de personenwagen « Renault » van beroeper links voorsteken, deze laatste die vóór het rode seinlicht

had stilgestaan zwenkte naar links ten einde de Leopold Vanderkelenstraat in te rijden; een aanrijding gebeurde tussen beide voertuigen; de eerste schokbreker en de linker voorste slijkweerder van beroeper, de rechter deur en de rechter achterslijkweerder van beroepene werden beschadigd;

Overwegende dat beroepene voorhoudt dat beroeper artikel 17 van de wegcode heeft overtreden, daar hij na een stilstand terug heeft aangezet en, door de rijbaan over te steken, de normale gang van beroepene heeft gehinderd; dat beroepene daarentegen aan beroepene verwijt van links te hebben willen voorsteken, wijl dit voorsteken luidens artikel 21/1, 2° der wegcode rechts diende te worden uitgevoerd, vermits beroeper zijn manoeuvre had uitgevoerd overeenkomstig artikel 25/2b van de wegcode;

Overwegende dat beroeper voorhoudt dat zijn linker richtingaanwijzer in werking was toen hij vóór de rode lichten stilstond;

Overwegende dat beroepene, bij zijn ondervraging, veertien dagen na het ongeval, deze verklaring niet tegenspreekt, maar alleen beweert niet te kunnen bevestigen of beroeper zijn richtinglicht in werking had gesteld, dat er derhalve dient aangenomen te worden dat beroeper zich geschikt heeft naar de voorschriften van artikel 44/1 van de wegcode;

Overwegende dat beroeper bovendien gehouden was, bij toepassing van artikel 25/2b zich naar links te begeven zonder echter de normale gang van het tegemoetkomend verkeer te hinderen;

Overwegende dat partijen niet akkoord gaan over de positie van de wagen van beroeper toen hij aangereden werd, dat volgens beroepene deze schuins stond, links van een autobus die eveneens voor het rood licht had moeten stilhouden, met het linker voorwiel tussen de rechts liggende tramsporen, ter hoogte van het lichtsignaal; dat volgens beroeper, zijn wagen stilstond met het rechter achterwiel op de tweede rail en met het linker voorwiel op een twintigtal centimeters van de vierde rail van de tramsporen, iets verder dan het lichtsignaal;

Overwegende dat zelfs indien de stand van de wagen van beroeper deze was welke beroepene aangeeft, hij nog ongetwijfeld het inzicht om links af te slaan aanduidt;

Overwegende dat de oorspronkelijke schets die bij de bundel gevoegd was niet tegensprekelijk kon opgesteld worden omdat beroepene reeds vertrokken was toen er tot de vaststellingen overgegaan werd;

Overwegende dat beroepene dienvolgens niet bewijst dat beroeper zijn inzicht van links af te slaan niet behoorlijk zou te kennen gegeven hebben;

Overwegende dat beroeper voorhoudt dat toen de lichten groen werden hij eerst een tegenligger diende te laten doorrijden terwijl de autobus onmiddellijk vertrok, dat beroepene integendeel beweert dat toen de botsing gebeurde, de autobus nog niet terug aangezet had, wat als onwaarschijnlijk voorkomt vermits beroepene bekend dat het licht groen is geworden toen hij nog een vijftigtal meter van beroeper verwijderd was, dat beroepene derhalve beroeper rechts had kunnen voorsteken;

Overwegende eindelijk dat beroepene beweert dat hij links moest voorsteken omdat beroeper stilstond, en dat beroeper zijn draai naar links niet verder mocht uitvoeren zolang hij niet doorgereden was;

Overwegende dat zelfs wanneer beroeper stil heeft moeten houden voor de rode lichten, deze kortstondige stilstand, door de omstandigheden opgelegd, de aard van zijn manoeuvre niet gewijzigd heeft derwijze dat zijn beweging nog immers onder toepassing van artikel 25/2b en niet van artikel 17 viel, dat be-

roepene hem derhalve, krachtens artikel 21/1 al, 2 dat in algemene termen opgesteld is, niet links maar wel rechts moest inhalen (Hof van Verbreking 3 december 1956, Pas. 1957, I, 340; 18 februari 1957, Pas. 1957, I, 718; 6 mei 1957, Pas. 1957, I, 1055);

Overwegende dat het uit bovenvermelde beschouwingen blijkt dat beroepene alleen aansprakelijk dient gesteld te worden voor de schadelijke gevolgen van het ongeval, dat de hoofdeis ongegrond is;

Wedereis:

Overwegende dat, uit hetgeen voorafgaat, de weder-eis door beroeper ingesteld gegrond voorkomt, dat zijn schade niet betwist wordt en als billijk dient te worden aangezien;

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Zetelende in graad van beroep en beslissende op tegenspraak;

Hervormt het vonnis waartegen beroep en doende wat de eerste rechter had moeten doen;

Verklaart de hoofdeis ontvankelijk doch ongegrond;

Wijst beroepene ervan af;

Verklaart de weder-eis ontvankelijk en gegrond;

Veroordeelt beroepene aan beroeper te betalen de som van negenhonderd zestig frank (960 fr.) vermeerderd met de vergoedende en de gerechtelijke intresten;

Veroordeelt beroepene tot al de kosten van beide aanleggen.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUSSEL

11e Kamer — 13 februari 1959.

Voorzitter: M. Tollebeek.

Rechters: M. Verkaeren en M^{vr}. Janssen-Pevtschin.

Advocaten: Mrs G. Piret en E. Van Dessel.

Schade. — Moet een slachtoffer zich aan een heelkundige tussenkomst onderwerpen, indien daardoor de schade beperkt wordt?

Krachtens de rechtspreuk « nemo praecise cogi potest ad factum » kan aan een slachtoffer niet de verplichting worden opgelegd, zich aan een heelkundige tussenkomst te onderwerpen, ook wanneer daardoor de schade beperkt wordt.

Voor de invloed op de begroting der schade in geval van weigering zonder gegronde redenen: zie nader het vonnis.

Van Opstal en De Bleser t/ Vereertbruggen.

Gezien in behoorlijke vorm voorgebracht, de stukken van de procedure, onder meer:

1) de uitgifte van het vonnis door deze Kamer uitgesproken in datum 27 juni 1958, dat verweerder veroordeelde aan eisers ten provisionele titel te betalen een som van 10.000 fr., zowel uit hoofde van morele schade als wegens stoffelijke schade, — en dat, vooraleer verder ten gronde uitspraak te doen betreffende de geëiste schadevergoeding, als deskundige aangestelde de heer Coelst Maurice, Dokter in geneeskunde, heelmeeester, wonende te Brussel, 58 Emile Duraylaan, met als opdracht Odette Van Opstal, bij haar ouders gehuisvest, te onderzoeken, haar letsels en littekens in het aangezicht te beschrijven, te zeggen of ze blijvend van aard zijn, zijne zienswijze te uiten over

aard en belang dezer — alle nuttige inlichtingen te verstrekken van aard de Rechtbank in te lichten omtrent de ontstane verwondingen en de esthetische schade door het slachtoffer ondergaan voor de toekomst — rekening gehouden met de ouderdom en het geslacht van het slachtoffer;

2) de geschreven besluiten van partijen;

Overwegende dat voornoemde deskundige Coelst geen eigenlijk deskundig verslag heeft opgesteld, maar wel een in de franse taal opgestelde «attestation médicale» dd. 7 november 1958, met dewelke partijen genoegen nemen;

Overwegende dat luidens dit attest, het slachtoffer volgende sporen van het ongeval blijft vertonen:

a) ensellure nasale au niveau du segment moyen du nez, dûe à une fracture contrôlable et contrôlée aux rayon X,

b) une cicatrice d'une longueur totale de 7 cm au niveau de tempe gauche; elle est irrégulière,

c) léger effondrement de la région temporale gauche;

Overwegende dat deze kwetsuren thans geheeld zijn, maar dat volgens voornoemde geneesheer «il n'y a pas lieu d'espérer une amélioration spontanée dans l'avenir. — Au contraire le choc traumatique reçu est de nature à provoquer ultérieurement des atrophies osseuses et musculaires. — Par conséquent, il y a lieu d'intervenir le plus tôt possible, en pratiquant une opération de chirurgie plastique consistant en:

1) Orthotinoplastie

2) Excision selon les fibres de la peau de la cicatrice signalée en b);

Cette opération est de nature à ramener le taux de défiguration de 40 % à celui de 7 % la nature du terrain. — Les frais qu'occasionneraient éventuellement l'opération envisagée seraient de: honoraires: 10.000,— francs; séjour à l'institut (six jours environ); salle d'opération, anesthésie générale — selon tarif.

Overwegende dat aanleggers de geleden schade ramen op:

Esthetische schade van Odette Van Opstal.

Overwegende dat partijen het eens zijn over de belangrijkheid van de esthetische schade door het slachtoffer geleden op heden, zoals deze werd geraamd door Dokter Coelst, — te weten 40 %;

Overwegende dat verweerder voorhoudt dat deze schade van 40 % tot 7 % zou kunnen teruggebracht worden, indien het slachtoffer zich onderwierp aan een heelkundige bewerking;

Overwegende dat aanleggers desaan gaande in hun besluiten dit argument onbeantwoord laten;

Overwegende dat dokter Coelst, zoals reeds vermeld, opperde dat «le choc traumatique reçu est de nature à provoquer ultérieurement des atrophies, il y a lieu d'intervenir le plus tôt possible, en pratiquant une opération de chirurgie plastique consistant en:

1) orthotinoplastie

2) excision selon les fibres de la peau de la cicatrice.

Cette opération est de nature à ramener le taux de la défiguration de 40 % à celui de 7 %, selon la nature du terrain.»

Overwegende dat de Rechtbank dient te onderzoeken of het slachtoffer zich aan deze heelkundige tussenkomst moet onderwerpen;

Overwegende dat Mazeaud terecht de vraag als volgt beantwoordt (nr 545 de la faute d'abstention) «Le juge doit toujours se demander ce qu'aurait fait un être normal dans les mêmes circonstances. — Aurait-il couru le danger? — Aurait-il consenti le

sacrifice? — Si oui, il y a responsabilité; — si non, il n'y a pas faute. Tout dépendra donc des circonstances. Certes on ne peut imposer l'héroïsme... mais on ne peut rendre un poltron responsable de sa lâcheté — »;

Overwegende dat Pirson en Devillé zich in dezelfde zin uiten T.I. nr 220:

«Il est admis que la personne qui, par la faute d'un tiers a été blessée, doit se faire soigner convenablement et doit même subir une opération chirurgicale. Il faut bien entendu, que cette dernière soit nettement indiquée, — que son résultat apparaisse comme suffisamment probable et qu'elle ne soit ni très dange reuse ni trop douloureuse» (zie ook Ronse, Aanspraak op schadeloosstelling, nr 668; Demogue, T. IV, n° 463 bis);

Overwegende dat het ter zake blijkt dat de heelkundige bewerking van zulke aard is dat het slachtoffer, overeenkomstig hierboven vermelde beweegredenen, geen gegronde redenen kan inroepen om er zich niet aan te onderwerpen;

Dat dient opgemerkt dat verweerder in zijn besluiten beweert dat «de verzekeringsmaatschappij van verweerder zich bereid verklaarde al de kosten van dit heelkundig ingrijpen te betalen»; dat dit een louter bewering is waarvan geen minste bewijs werd voorgelegd; dat verweerder weliswaar er bijvoegt dat «zelfs indien de heelkundige behandeling geen volledig gunstige gevolgen zou hebben, verweerder dan nog aansprakelijk zou blijven voor de overblijvende nadelige toestand voor het slachtoffer»;

Overwegende nochtans dat krachtens de rechtspreuk «nemo potest praecise cogi ad factum» de verplichting aan belanghebbende niet kan worden opgelegd zich te lenen aan deze heelkundige tussenkomst (cfr noot in B.A. 1943, blz. 845 onder Beauraing 4/11/1943);

Dat het de Rechtbank behoort aan eisers, ten provisionele titel 1) een vergoeding toe te kennen berekend a rato een esthetische schade van 7 % (cfr de besluiten van Dr. Coelst) t.w. 25.000 frank en 2) een andere vergoeding van 20.000 frank om hun toe te laten tot de heelkundige tussenkomst te laten overgaan en voor het overige dit gedeelte van de eis naar de rol te verwijzen, om nadien door de partijen geconcludeerd en door de Rechtbank gevonnist te worden als naar recht;

NOOT: Tegen dit vonnis werd geen beroep ingesteld. Een minnelijke regeling werd getroffen.

Vgl.: Obligation pour les victimes d'un accident de se soumettre à certaines interventions chirurgicales, à une réadaptation ou à une rééducation par M. R. Martens, Bull. Ass. 1954, 18 en de aldaar vermelde rechtspraak; Obligation pour la partie lésée de réduire le dommage V° Responsabilité, T. XI, Rép. prat. Dr. belge; Corr. Liège, 25 april 1947, R.G.A.R., 4306; Corr. Bruxelles, 18 mai 1935, R.G.A.R., 1954; Corr. Charleroi, 11 février 1933, R.G.A.R., 1191; Civ. Liège, 7 juillet 1941, R.G.A.R., 3586, Bull. Ass. 1941, 690; Civ. Nivelles, 25 février 1942, R.G.A.R., 1947, 4046; Corr. Brux., 18 mai 1935, R.G.A.R. 1935, 1954; J. de Paix St-Nicolas-Waes, 11 mai 1914, J.J.d.P. 1915, 83; J.d. Paix Tirlemont, 10 jan. 1912, J.d.P. 1913, 14; J. d. Paix Hamme, 25 mars 1932, Pand. Pér. 1932, 201; Civ. Liège, 22 juin 1928, Jur. Cour Liège, 1929, 260; Civ. Liège, 17 févr. 1931, Bull. Ass. 1931, p. 308; Demogue, Obligations en général, T. IV, 463bis; Pirson et De Villé, Responsabilité civile, T. I, n° 220; Dabin, Revue critique de Jurisprudence Belge, 1949, p. 59, n° 19; A. de Ber-sacques, Rev. Crit. de Jur. Belge, 1953, p. 287.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer. 18 december 1958.

Voorzitter: M. P. De Preter.

Rechters: MM. E. Ceulemans en R. Dillen.

Advocaten: Mrs. P. Naudts en G. Luyten.

Medeëigendom. — Bevoegdheid van de Vrederechter. — Beperkte uitleg van art. 3, 2° W. Bevoegdheid. — Flatgebouw. — Draagwijdte van het onderling reglement der medeëigenaars. — Geldigheid van de beslissingen genomen in een vergadering die te laat begon.

1. Bevoegdheid in geval van medeëigendom. Volgens artikel 3, 2° van de Wet op de Bevoegdheid, is de Vrederechter bevoegd om kennis te nemen van de geschillen omtrent het gebruik, het genot, het onderhoud of het beheer van de gemeenschappelijke zaak, in geval van medeëigendom. Hier wordt de medeëigendom bedoeld zoals in artikel 577bis Bwb. uitgestippeld is. Deze goed omlijnde opsomming van bevoegdheid-criteria wijst er duidelijk op dat niet alle betwistingen die een medeëigendom in het leven kan roepen aan de Vrederechter moeten onderworpen worden, doch enkel diegene, welke onder één van deze specifieke rubrieken thuis horen.

2. Onderling reglement in een flatgebouw - betwisting. Wanneer het onderling reglement der medeëigenaars van een flatgebouw voorschrijft dat bepaalde betwistingen in eerste orde moeten voorgelegd worden aan de algemene vergadering optredend in graad van verzoening, dat indien er een akkoord bereikt wordt, hiervan proces-verbaal zal opgesteld worden, dat indien de onenigheid blijft bestaan, er verhaal zal genomen worden voor de bevoegde rechtbank, dan is deze regel van aard om de onontvankelijkheid van een vordering mede te brengen, wanneer hij niet nageleefd werd, maar het verhaal voor de bevoegde rechter staat open wanneer een bepaald probleem op de dagorde van de algemene vergadering is geplaatst geworden en er geen proces-verbaal van akkoord wordt voorgelegd.

3. Geldigheid van de algemene vergadering. Wanneer het aanvangsuur van een vergadering op een bepaald tijdstip is vastgesteld, en de vergadering vangt één minuut te laat aan, dan brengt deze ene minuut vertraging niet mede dat de beslissingen door deze vergadering genomen zouden ongeldig zijn.

Lesseliers t/ Vuylsteke en Dockx.

Aangezien, blijkens de inleidende dagvaarding, aanlegster in hoedanigheid van eigenares en gebruikster van het appartement, gelegen op de eerste verdieping van het gebouw der Harmoniestraat 7 te Antwerpen, om van eerste verweerder, in zijn hoedanigheid van gerant, gelast met het algemeen toezicht van dit gebouw, aan de ene kant een schadevergoeding te vragen van Fr. 5.000,—, en aan de andere kant een van Fr. 8.000,—, terwijl zij van beide verweerders in dezêr hoedanigheid van eigenaars van een of meer appartementen in hetzelfde gebouw, tweemaal een schadevergoeding eist van 8.000 Fr.

D. Dat die eerste vergoeding van 5.000 Fr. gevraagd wordt voor het geval eerste verweerder een beslissing zougezegd genomen op de algemene vergadering van de appartementseigenaars van 6 juni 1958 zou uitvoeren, omdat deze beslissing ongeldig zou genomen zijn;

2. dat de tweede vergoeding gevraagd wordt omdat

eerste verweerder in miskenning van de beslissing door zelfde vergadering genomen op 24 mei 1956, de poort van het gebouw 's morgens en 's avonds uren laat openstaan, in plaats van er voor te zorgen dat zulk openblijven telkenmale tot ongeveer één uur zou beperkt worden;

3. dat de derde vergoeding gevraagd wordt omdat beide verweerders, buiten instemming van de andere mede-eigenaars en in tegenstrijd met artikel 8 van het hen onderling bindende reglement, op 3 december 1956 in hun appartement een verwarmingsradiateur zouden vergroot hebben, hetgeen als gevolg had dat het appartement van aanleggers onverwarmbaar zou zijn;

4. dat eindelijk de vierde vergoeding gevraagd wordt omdat beide verweerders in een van hun appartementen en namelijk in datgene, dat boven dit van aanleggers gelegen is, als huurder ervan een gezin dulden dat er een hels lawaai veroorzaakt en boven hun terras alle mogelijke voorwerpen naar beneden werpt, hetgeen helemaal geen burgerlijk bewonen is, zoals een goede huisvader dit moet doen, en waarvoor verweerders als verhuurders in te staan hebben;

A. Bevoegdheid en onontvankelijkheid.

Overwegende dat verweerders de onbevoegdheid van de gevatte Rechtbank opwerpen en stellen dat enkel de Vrederechter omtrent de eerste, tweede en vierde eis zou mogen kennen, terwijl de eis onder tertio niet onontvankelijk zou zijn, omdat hij, zoals art. 82 van de basisakte of overeenkomst tussen de mede-eigenaars dit oplegt, niet voorafgaandelijk aan de algemene vergadering van deze mede-eigenaars zou voorgelegd zijn;

1. Bevoegdheid

Overwegende dat, om tot deze onbevoegdheid te behuizen, verweerders zich beroepen op art. 3 secundo van de Wet op de bevoegdheid, waar dit artikel aan de Vrederechter de betwistingen toewijst aangaande het gebruik, het genot, de onderhoud, het behoud of het beheer van de gemeenschappelijke zaak in geval van mede-eigendom, doch dat hier die mede-eigendom bedoeld wordt zoals hij in art. 577 bis Burg. Wetboek uitgestippeld is;

Overwegende nochtans dat die goed omlijnde opsomming van deze bevoegdheids-criteria, er duidelijk op wijst dat niet alle betwistingen, die een mede-eigendom in het leven kan roepen, aan de Vrederechter moeten onderworpen worden, doch enkel diegene, welke onder één van deze specifieke rubrieken thuis horen;

Overwegende dat het derhalve niet de kwaliteit is van mede-eigenaar of gerant in hoofdte van de verweerende partij, die al dan niet de bevoegdheid van de Vrederechter bepaalt, maar wel de aard zelve van de betwisting;

Overwegende dat, zo de eerste en de tweede eis het beheer treffen van de mede-eigendom, vermits in de eerste de ongeldigheid van een beheersraad ten berde wordt gebracht, en in de tweede de wijze van beheer van de toegangsdeur beknibbeld wordt; de eis onder quarto evenwel niet onder de bevoegdheid van de Vrederechter valt, vermits hier de eigenaar of bewoner een min-genot aanklaagt, dat een derde, ongeacht zijn kwaliteit van mede-eigenaar, die hij ook bezit, hem zou berokkenen;

Overwegende dat bij toepassing van art. 37 ter van de Wet op de bevoegdheid, aanleggers dan ook deze Rechtbank regelmatig mochten vatten met het geheel van de betwistingen, die een onderlinge verknochtheid vertonen, en haar de voorrang schenken moesten;

2. Ontvankelijkheid :

Overwegende dat verweerders ook aanvoeren dat de derde eis niet ontvankelijk zou zijn, omdat de grief, die aan zijn basis ligt, te weten : onvoldoende verwarming, niet — zoals art. 82 van de basis-akte of het reeds besproken reglement van mede-eigendom voorschrijft — aan de algemene vergadering onderworpen werd, zettelende in graad van verzoening, vooraleer aan het oordeel van de bevoegde rechter onderworpen te worden;

Overwegende dat dit algemeen reglement in de franse taal is opgesteld, waartegen helemaal geen bezwaren kunnen gemaakt worden, doch dat, wanneer partijen hiervan geen vertaling voorbrengen, zij het de Rechtbank schijnen over te laten bewuste schikking in het nederlands verstaanbaar te maken om het als volgt te lezen : « In geval van onenigheid tussen mede-eigenaars, of tussen één of meerderen van hen en de gerant, zowel als in geval van moeilijkheden betrekkelijk de interpretatie van dit reglement, zal in eerste orde de betwisting voorgelegd worden aan de algemene vergadering, optredend in graad van verzoening. — Indien een akkoord bereikt wordt, zal hiervan proces-verbaal opgesteld worden, en indien de onenigheid blijft bestaan, zal verhaal genomen worden bij de bevoegde rechter »;

Overwegende dat, zo bedoelde schikking aan de algemene vergadering een verzoeningsrol toekent, die in twee gevallen moet nagekomen worden, t.w. a) onenigheid tussen mede-eigenaars of tussen hen en gerant, en b) moeilijkheden bij de interpretatie van het reglement en de door aanleggers ingebrachte grief omtrent de onvoldoende verwarming noch in de een, noch in de andere categorie eigenlijk te rangschikken is, omdat er desbetreffend geen afgelijnde onenigheid waar te nemen is zomin als een interpretatie-moeilijkheid van het reglement, — het nochtans in de geest van deze schikking ligt dat elk probleem, dat verwant zou zijn aan één van deze twee omstandigheden, eerst op de algemene vergadering moet voorgebracht worden, vooraleer de bevoegde rechter er mee te vatten;

Overwegende evenwel dat zomin de tekst als de geest van die schikking eisen dat een probleem, dat door de betrokken mede-eigenaar opgeworpen wordt, omstandig omschreven zij bij zijn inschrijven op de dagorde, zodat wie zich te beklagen heeft over een onvoldoende verwarming, niet verplicht kan worden, bij zijn verzoek tot voorlegging aan de algemene vergadering alle omstandigheden toe te voegen, die zijns inziens het probleem situeren, maar zich vergenoegen mag met hetzelfde onder één hoofding aan te duiden, ondervestaan zijnde dat hij het op de algemene vergadering zal toelichten;

Overwegende dat verweerders dan ook ten onrechte voorhouden dat aanlegster zich niet zou gedragen hebben naar de voorschriften van dit art. 82 en nimmer de algemene vergadering zouden gevat hebben met de vergrotingskwestie van een verwarmingsradiateur;

Dat, wanneer aanlegster het probleem van de verwarming van de appartementen tweemaal op de dagorde van de algemene vergadering deed plaatsen, en er geen proces-verbaal van een wederkerig akkoord voorgelegd wordt, de weg tot het nemen van een verhaal voor de bevoegde rechter voor haar openstond en zij dienvolgens ontvankelijk is in het nemen van dit laatste;

Overwegende dan ook dat er geen enkel beletsel is voor de gevatte Rechtbank om kennis te nemen van de vier in één vordering verenigde eisen van aanlegster;

B. Over de grond.

1. Wat betreft het eerste punt :

Overwegende dat aanlegster voorhoudt dat de beslissingen genomen op de algemene vergadering van 6 juni 1958 ongeldig zouden zijn, omdat zij getroffen werden in een vergadering, die niet tijdig begon, vermits het blijkt uit een vaststelling van deurwaarder, dat zij aanvang nam om 19.31 uur in plaats van 19.30 uur;

Dat deze minuut vertraging geen reden kan zijn tot nietigverklaring van die vergadering, wanneer aanlegster in gebreke blijft aan te tonen dat deze minuut vertraging haar enig werkelijk nadeel zou berokkend hebben;

2. Wat aangaat het tweede punt :

Overwegende dat weliswaar bij deurwaardersakte vastgesteld werd dat de poort van het gebouw, welke dienen moet om auto's binnen en buiten te laten, in 1957 op zes data's open stond, t.w. eens vijf minuten, dan een andere maal minstens 32 minuten, nog een andere maal minstens 23 minuten, en dan eens om 9,25, 9,40 en 9,50 uur; terwijl zij in 1958 24 maal open bevonden werd, t.w. om 8,20 u., 8,25 u., 8,35 u., 8,45 u., 8,48 u., 9,03 u., 9,09 u., 9,12 u., 9,20 u., 9,27 u., 9,28 u., 9,31 u., 9,32 u., 9,45 u., 9,57 u., 17,50 u., 19,04 u., driemaal om 19,05 u., 19,08 u., 19,10 u., 19,12 u. en 20,11 u.;

Dat hiermede nog niet bewezen wordt dat deze poort nutteloos openstond gedurende uren;

Dat derhalve aanlegster geen afdoend bewijs voorbrengt van haar grief;

3. Betrekkelijk het derde punt :

Overwegende dat aanlegster staande houdt dat het uren-lang openblijven van de poort en het vergroten van een verwarmingsradiateur (met de leiding, in ieder appartement, privatieve eigendom) in de loop van het jaar 1956 of 1957, oorzaak zijn van de onvoldoende verwarming van haar appartement;

Overwegende dat in de huidige stand van zaken, noch het één noch het ander feit bewezen is en dat, waar aanlegster aanbiedt het tweede feit door getuigen te bewijzen, er voorafgaandelijk toch zou moeten uitgemaakt worden of dit feit, ware het bewezen, van invloed kan zijn op de aangeklaagde onvoldoende verwarming van het appartement van aanlegster;

Dat dit een kwestie van deskundigen is, waarover de Rechtbank zich moet doen voorlichten;

4. Aangaande het vierde punt :

Overwegende dat aanlegster aanbiedt om, door alle middelen van recht, getuigen inbegrepen, te bewijzen dat haar woonstgenot zwaar gestoord werd in de jaren 1957-1958 door misbruiken, geduld door verweerders, van het appartement dat boven het hare gelegen was;

Dat dit bewijsaanbod ter zake dienend is;

C. Over de tegeneis.

Overwegende dat verweerders bij tegeneis de veroordeling van aanlegster vragen hoofdens roekeloos en tergend geding, om haar een schadevergoeding van 5.000 fr. te betalen;

Overwegende dat het niet blijkt dat huidig geding een tergend en roekeloos karakter zou dragen maar veeleer de uiting is van de aangevoelde ongemakken in het systeem van afzonderlijk verkochte appartementen;

Om deze redenen,

De Rechtbank, na erover beraadslaagd te hebben,
Alle andere en verdere besluiten verwerpende,
Rechtdoende op tegenspraak,
Verklaart zich bevoegd om van de ingestelde eisen te kennen, die zonder onderscheid ontvankelijk zijn;
Verklaart de hooft eisen in zijn afdelingen één en twee ongegrond en wijst aanlegster ervan af;
Vooraleer uitspraak te doen over zijn afdelingen drie en vier,
Beveelt enerzijds een deskundig onderzoek,
.....
...Verklaart de tegeneis ontvankelijk doch ongegrond,
wijst aanleggers op tegeneis ervan af en verwijst hen tot de kosten ervan.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE TONGEREN

22 januari 1960.

Voorzitter : M. Driessen.
Rechters : MM. Alsteens en Meers.
O.M. : M. Bouquet.

Echtscheiding. — Toepasselijkheid van de Belgische wet ten aanzien van de in België verblijvende statenlozen. — Overspel van de man levert in de Canadese provincie Ontario slechts grond tot echtscheiding op, wanneer het met verzwarende omstandigheden gepaard gaat.

In zake echtscheidingen wordt ten aanzien van in België verblijvende statenlozen de Belgische wet toegepast.

Het in de Canadese provincie Ontario toepasselijk recht aanvaardt als grond tot echtscheiding het overspel van de man, gepaard gaande met verzwarende omstandigheden, bestaande o.m. in de feitelijke verlaten van de echtelijke woning gedurende twee jaar.

Hladkova t/ Muller.

Gezien de stukken van het geding en in hoofdzaak de dagvaarding van deurwaarder Carlo Van Elst te Mechelen-aan-Maas, in datum van 3 november 1959, strekkende tot het horen toelaten der echtscheiding tussen partijen ten voordele van verweerder, wegens overspel en grove belediging;

Herzien de stukken der voorbereidende procedure;

Overwegende dat, naar blijkt uit de voorgelegde extrakten der in kracht van gewijsde getreden vonnissen der korrektionele rechtbank van deze zetel, in datum van 24 maart en 22 september 1959, verweerder zich herhaalde malen plichtig heeft gemaakt tussen 1 oktober 1957 en 28 april 1958, te Genk, aan het wanbedrijf van onderhoud van bijzit en van overspel met de genaamde Brisrova, hierna nader vereenzelvigd;

Dat op grond van deze feiten, krachtens het Belgisch burgerlijk wetboek, artikelen 230 en 231, de echtscheiding tegen hem mag uitgesproken worden wegens overspel en zware belediging;

Overwegende dat aanlegster in Canada, provincie Ontario verblijft en er de Canadese nationaliteit sedert 16 juli 1958 heeft verworven;

Dat verweerder statenloos is doch dat de Belgische wet in zake echtscheiding van toepassing is voor statenlozen die in het koninkrijk verblijven;

Dat de Canadese wet, van toepassing in genoemde provincie, het overspel als grond van echtscheiding erkent voor zover, indien de vraag tegen de man is gericht, er verzwarende omstandigheden bestaan onder meer feitelijke verlaten van de echtelijke woning gedurende twee jaar;

Dat het blijkt uit de bevolkingsregisters der gemeente Genk, dat vanaf 5 januari 1950, de echtscheiding in deze gemeente niet meer onder hetzelfde dak verbleven, en aanlegster sedert 11 juli 1951, naar Canada is uitgeweken;

Overwegende derhalve dat noch één der op partijen toepasselijke wetten, noch het openbaar belang of de openbare zedelijkheid, zich tegen het inwilligen van de eis verzetten;

Overwegende dat de bewaking van het uit het huwelijk der partijen geboren kind Irène aan eiseres dient te worden toevertrouwd.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

Se Kamer. — 23 december 1959.

Voorzitter : M. Van den Berghe.
Referendaris : M. Quanjard.
Advocaten : Mrs. Speyer en De Doncker.

Faillissement. — Bevoorrecht karakter van alle gerechtskosten, daarin begrepen de kosten van dagvaarding.

Alle in het voordeel of in het belang van de medeschuldeisers door een der schuldeisers gedane gerechtskosten, daaronder begrepen de kosten van dagvaarding, zijn krachtens artikel 17 Hypotheekwet als bevoorrecht aan te merken.

Mr. De Doncker qq. (faillissement Brosens)
t/ Verheyen.

Gezien de regelmatig ingediende aangifte van schuldvordering, waarin de schuldeiser de opname vraagt in het gewoon passief voor een bedrag van 10.685 fr. en in het bevoorrecht passief voor een bedrag van 12.491 fr. als gerechtskosten gemaakt in het belang van de schuldeisers;

Overwegende dat de curator slechts wenst op te nemen in het bevoorrecht passief een bedrag van 2.351 fr. en anderzijds weigert volgende gerechtskosten in dit bevoorrecht passief op te nemen, oordelende dat deze niet in het belang der schuldeisers werden gemaakt;

- | | |
|--|---------|
| 1. kosten van scheigerecht | 8.600,— |
| 2. Staat avoué Gonthier voor het bekomen van exequatur | 832,— |
| 3. kosten van betekening | 708,— |

totaal : fr. 10.140,—

Overwegende dat artikel 17, evenals trouwens artikel 19,1° van de hypotheaire wet uitdrukkelijk bepaalt dat de gerechtskosten bevoorrecht zijn tegenover alle schuldeisers, in wier belang zij gemaakt werden;

Overwegende dat, indien de voorrechten op strikt beperkende wijze dienen geïnterpreteerd te worden, het van belang is er op te wijzen dat men deze voorrechten geen meer beperkte omvang moet toekennen dan deze, die redelijk door de wetgever bedoeld wordt;

Overwegende dat de rechtsleer betreffende dit voorrecht zeker niet duidelijk kan genoemd worden;

Overwegende dat, behoudens enkele markante uitzonderingen, de rechtspraak vaststelt dat bevoorrecht zijn die gerechtskosten die enkel en alleen in het belang der andere schuldeisers werden gemaakt tot behoud, vereffening en verdeling der goederen van de inventaris, beslaglegging, van verkoop, van rangregeling enz. doch bij uitsluiting van bv. de kosten van schuldenaar, zoals bv. de kosten van zegellegging, van dagvaarding ten gronde om een uitvoerbare titel te bekomen.

Overwegende dat de theoretische vaststelling dat enkel en alleen de gerechtskosten, gemaakt in het belang van de schuldeisers, bevoorrecht zijn moet bijgetreden worden omdat dit beginsel uitdrukkelijk door de wet geformuleerd is;

Overwegende dat het echter van belang is te bepalen welke juist de kosten zijn, die in dit belang gemaakt zijn, en dat hierin de algemene rechtspraak niet kan gevolgd worden; dat desbetreffend de middelen, uiteengezet in het vonnis van de rechtbank van koophandel van St.-Niklaas dd. 15-5-1956, Rechtskundig Weekblad 1956-57 kol. 1621, en vg. moeten worden bijgetreden;

Overwegende dat volgens een algemeen rechtsprincipe, alle goederen roerende en onroerende, tegenwoordige en toekomstige toebehorende aan de debiteur in hun totaliteit een algemene borg vormen voor alle creanciers van deze debiteur tot het bekomen van de uitvoering door de debiteur van zijn verplichtingen;

Overwegende dat de creanciers er dus ontegensprekelijk belang bij hebben dat het patrimonium van de debiteur zo groot mogelijk is en blijft en dat deze enerzijds geen goederen zou vervreemden en anderzijds al zijn rechten tegenover zijn persoonlijke debiteurs zou uitoefenen;

Overwegende dat het patrimonium van de debiteur een algemene borg vormt voor alle gewone creanciers, zodat de maatregelen door één creancier ter bewaring of ter realisatie van dit patrimonium genomen steeds alle creanciers ten goede komen; (dat er hier dient opgemerkt dat dit enkel het geval is zolang de handelende creancier geen recht uitvoert dat hem alleen toebehoort bv. een pandrecht).

Overwegende echter dat, opdat de creancier dergelijke maatregel zou kunnen nemen hij noodzakelijk moet beschikken over een uitvoerbare titel, minstens binnen een beperkte termijn zich dergelijke titel moet verschaffen;

Overwegende inderdaad dat de vordering van de creancier ontstaat uit een contract, delict, quasi-delict of quasi-contract doch dat hij zijn recht tegenover de debiteur, die in gebreke blijft uit te voeren, niet kan uitoefenen zolang dit recht niet in een uitvoerbare titel is bevestigd;

Overwegende dat in casu, opdat een creancier maatregelen zou kunnen nemen in het belang van alle creanciers hij zijn recht eerst moet laten bevestigen in een vonnis, wat geenszins kan geschieden zonder het maken van gerechtskosten;

Overwegende dat het maken van die eerste kosten nl. van dagvaarding conditio sine qua non zijn opdat de creancier zou kunnen optreden, derwijze dat de andere creanciers nooit enig voordeel of belang bij dit optreden zouden kunnen verwerven indien die eerste kosten niet gemaakt werden;

Overwegende dat dan ook dient aangenomen dat alle gerechtskosten, die noodzakelijk geweest zijn om enig voordeel voor medecreanciers te verwerven, of in hun belang gemaakt zijn wel deze moeten zijn, zonder dewelke het voordeel niet kon bereikt worden of het belang niet nagestreefd;

Overwegende dat in casu alle gerechtskosten, waarvoor de bevoorrechtiging gevraagd wordt, noodzakelijk waren opdat de creanciers het uiteindelijk bereikte resultaat zouden kunnen bereiken; dat niet ontkend wordt dat dit resultaat in het belang was van de andere creanciers; dat derhalve deze kosten bevoorrecht zijn op grond van artikel 17 van de hypothecaire wet;

Om deze redenen;

De Rechtbank, vonnis wijzend overeenkomstig artikel 504 van de wet op de faillissementen;

Gelet op artikel 2 van de wet van 15 juni 1935;

Gelet op het enig artikel, cijfer VII, van de wet van 25 oktober 1919.

Beveelt de aanneming in het bevoorrecht passief van de schuldvordering van:

Verheyen R. voor een bedrag van 12491 fr. waaraan het algemeen voorrecht ingevolge artikel 17 van de hypotheekwet verbonden is enz.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT

4e Kamer — 20 januari 1960

Voorzitter: M. P. Gildemyn.

Referendaris: M. L. Sevens.

Geaccepteerde wissel bij financieringscontract. — Toepasbaarheid der wet van 9-7-1957 op de verkopen en geldleningen met afbetaling. — Exceptie van betaling.

Wanneer er een vordering wordt ingesteld strekkend tot de betaling van een wisselbrief, die aanvaard werd bij het sluiten van een financieringscontract, zijn de bepalingen van de wet van 9-7-1957 toepasbaar alhoewel het geding in de bevoegdheid valt van de Koophandelsrechtbank, indien de aankoper of ontlenaar geen bij artikel 2 dezer wet uit haar toepassingsgebied gesloten verrichting heeft aangegaan.

De acceptatie van een wisselbrief ontnemt aan de ontlenaar of aankoper het recht niet de exceptie van betaling tegen te werpen aan de houder op grond der in het financieringscontract vervatte bedingen.

De stipulatie van intresten op vervallen niet betaalde mensualiteiten is ongeldig wanneer deze mensualiteiten reeds een deel intresten bevatten.

Sofinter t/ Moerman en Claeys.

Overwegende dat de vordering ertoe strekt betaling te bekomen van een som van 24.637 fr. in hoofdsom en van 95 fr. wettelijke interesten, deze bedragen te verhogen zijnde met de gerechtelijke interesten en met de kosten van het geding, uit hoofde van een saldo nog verschuldigd op een aanvaarde wisselbrief van 27.864 fr., die op 27 november 1959 voor 24.444 fr. werd geïndagvaard en onbetaald is gebleven;

Overwegende dat de verweerders niet betwisten dat zij de kwestieuze wisselbrief hebben geaccepteerd;

dat zij echter voorhouden dat zij deze wisselbrief hebben aanvaard bij het aangaan van een financieringsovereenkomst met de eiseres, dienende tot de aankoop van een autovoertuig, dat zij reeds verscheidene afkortingen, namelijk drie afkortingen van 1.548

fr. en twee afkortingen van 2.000 fr. hebben betaald, zodat zij een kleiner bedrag verschuldigd blijven dan datgene, waarvoor de wissel werd geprotesteerd;

dat zij termijnen van respijt aanvragen, en aanbod doen de schuld te kwijten door maandelijks afkortingen van 2.000 fr. vanaf 1-2-1960;

Overwegende dat eiseres er zich akkoord mede verklaart het gevraagde gemak van betaling aan de verweerders toe te staan;

dat zij, wat het bedrag harer schuldvordering betreft, verklaart dat zij zich gebaseerd heeft op de bedingen van het financieringskontraakt en bepaaldelijk op de artikelen 7, 9, 11 en 12 om het saldo te beperken dat op de wissel verschuldigd blijft;

dat zij laat gelden dat zij trouwens derde draagster is van de wissel, zodat er haar geen excepties kunnen worden tegengeworpen;

dat zij verklaart dat zij benevens het gefinancierd bedrag de volgende kosten heeft uitgestaan: 3 aanbiedingskaarten van 10 fr. ieder; 68 fr. deurwaardersaanmaning, 300 fr. opzoekingskosten en 370 fr. kosten van beslag;

dat zij bovendien aanspraak mag maken op de kontraktuele verdragingsinteresten, voorzien in artikel 9, en op de kontraktuele schadevergoeding, voorzien in artikel 12;

Overwegende dat er vooraf dient te worden opgemerkt dat, alhoewel de onderhavige vordering niet in de bevoegdheid valt van de vrederechter zoals voorzien in artikel 22-1 van de wet van 9 juli 1957 op de verkopen en geldleningen met afbetaling, om reden dat de ontleners, verweerders ter zake, een handelsdaad hebben gesteld bij het aangaan dezer lening en namelijk een wissel hebben geaccepteerd, zulks niet wegneemt dat de bepalingen der wet van 9 juli 1957 op het kwestieus financieringscontract toepasselijk zijn;

dat het inderdaad niet blijkt dat verweerders een der leningen hebben aangegaan, welke krachtens artikel 2 der zelfde wet uit haar toepassingsgebied gesloten zijn;

dat verweerder op het ogenblik van het aangaan van het contract geen handelaar was, doch werkzaam was als aangestelde van een brouwerij;

Overwegende dat eiseres evenmin artikel 17 der wet op de wisselbrief zou kunnen inroepen tegen de opwerpingen van de verweerders, daar haar recht op een saldo van de tegenover de trekker-verkoper geaccepteerde wisselbrief geregeld wordt in een bijzondere overeenkomst, door haar met de acceptanten gesloten en die haar dus tegenstelbaar is;

Overwegende dat het blijkt uit de voorhanden zijnde gegevens dat de eiseres de berekening van het haar verschuldigd saldo op de wissel gedaan heeft als volgt:

Debet van de schuldenaars:	F 33.088
1° hoofdsom van de wissel, 't is te zeggen het gefinancierd bedrag van 24.000 F	
meer de interesten aan 0,90 % per maand gedurende 18 maanden	F 27.864
2° 3 ontvangkaarten (voorzien door art. 17)	30
3° kosten voorzien in artikel 11	
— deurwaardersaanmaning	68
— opzoekingskosten	300
— kosten van beslag op loon	370
4° verdragingsinteresten aan 1 % per maand krachtens artikel 9	140
	F 28.772
5° schadevergoeding van 15 % krachtens art. 12, berekend op het geheel	4.316
	F 33.088

Krediet van de schuldenaars:

2 afkortingen van 2.000 F	4.000
	F 8.644
	— 8.644
	F 24.444
+ de protestkosten:	193
	F 24.637

Overwegende dat deze berekening geheel in strijd is met de contractuele bepalingen of zelfs met dwingend de wetsbeschikkingen;

Overwegende inderdaad dat artikel 7 aan de eiseres het recht geeft bij inbreuk op het contract in hoofde van de ontleners: « de volledige betaling te vervolgen van alle sommen welke op de koopprijs verschuldigd blijven, » hetgeen wil zeggen: de koopprijs vermeerderd met de vervallen interesten en met de eventueel uitgestane kosten en verminderd met de reeds betaalde afkortingen;

dat dit artikel verder bedingt dat hierbij geen afbreuk wordt gedaan aan wat beschikt is in artikel 12 van het contract;

Overwegende dat dit artikel 12 een conventionele vergoeding voorziet van 15 % op alle sommen, die verschuldigd zijn op het ogenblik der in gebreke stelling of der betekening van het contract aan de werkgever of der protestakte of van om het even welke proceduur wegens wanbetaling;

dat deze schadevergoeding bijgevolg moet berekend worden: 1) niet op de hoofdsom, maar op het schuldig saldo; 2) dat de hoofdsom is: niet de koopprijs, vermeerderd met de op voorhand berekende interesten, welke slechts in de loop van het contract zullen vervallen, maar de koopprijs of het deel van de koopprijs, dat gefinancierd is geworden;

Overwegende dat hieraan nog dient toegevoegd te worden dat artikel 19-2° van de reeds hierboven aangehaalde wet aan de rechter toelaat de overeengekomen strafbepalingen of schadevergoedingen zelfs ambtshalve te verminderen of kwijt te schelden indien het hem voorkomt dat deze overdreven of niet gerechtvaardigd zijn;

Overwegende, wat het beding nummer 9 aangaat, dat verdragingsinteresten voorziet op de vervallen en niet betaalde afkortingen, dat dit ongeldig voorkomt, want dat het interesten bedingt op bedragen, welke reeds een deel interesten bevatten;

dat er slechts interesten op het deel in kapitaal der vervallen en niet betaalde afkortingen zou mogen gegeven worden;

Overwegende dat op grond van al deze elementen de berekening van het schuldig saldo van de wisselbrief dient te worden vastgesteld als volgt:

Hoofdsom of gefinancierd bedrag	F 24.000
3 afkortingen van 1.548 F	F 4.644
Interesten aan 0,90 % per maand vervallen tot op het ogenblik der protestakte, hetzij gedurende 12 maanden	2.592
	F 26.592
Kosten door eiseres uitgestaan in verband met de wanbetaling	30
	668
	300
	370
	F 27.360
Betaalde afkortingen	— 8.644
	F 18.716

Schadevergoeding gelijk aan 15 % van
dit bedrag 2.807,40

F 21.523,40

Protestkosten 193

Verschuldigde som F 21.716,40

Overwegende dat er geen andere intresten verschuldigd zijn dan de wettelijke intresten op de hoofdbedragen, hetzij op 19.124,40 F vanaf de protestdatum, 27 november 1959, tot aan de dagvaarding en van dan af de gerechtelijke intresten;

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Alle overige en tegenstrijdige besluiten verwerpen, nadat de tweede verweerster door de eerste verweerder, haar echtgenoot, werd gemachtigd om in rechte te verschijnen,

Verklaart de vordering ontvankelijk en gegrond ten belope van 19.124,40 F in hoofdsom en van 2.592 F in intresten;

Dienvolgens veroordeelt de verweerders om aan eiseres te betalen de som van 21.716,40 F vermeerderd met de wettelijke intresten vanaf 27 november 1959 tot aan de dagvaarding en van dan af met de gerechtelijke intresten op 19.124,40 F;

Verwijst verweerders in de kosten van het geding.

VREDEGERECHT TE KORTRIJK

2e Kanton. — 9 december 1958.

Rechter: M. Vandepuette.

Advocaten: Mrs. Van Gheluwe en Orban.

Werkloosheidsvergoedingen. — Onbevoegdheid van de gewone rechtsmachten om kennis te nemen van geschillen daaromtrent.

Het recht op werkloosheidsvergoeding is een administratief recht, dat een politiek recht *sensu lato* is. De geschillen daaromtrent vallen onder de bevoegdheid van de gewone rechtsmachten, voor zover de wet de berechtiging van dergelijke geschillen niet aan een bijzondere rechtsmacht heeft toegekend, hetgeen inzake het geval is.

Delahousse t/ R.M.Z.

Aangezien de vordering strekt tot befaling van twee sommen, een van 5.812 frank en een van 2.099 frank;

Aangezien aanlegger voorhoudt dat de klachtencommissie te zijnen opzichte twee beslissingen getroffen heeft waarbij hij enerzijds veroordeeld werd een som van 5.812 frank terug te betalen, welke som hij, aldus de beslissing der Commissie, ten onrechte zou ontvangen hebben en hij anderzijds uitgesloten werd zodanig dat hij een som van 2.099 frank moest verliezen;

Aangezien aanlegger aan deze klachtencommissie alle rechtsprekende macht ontzegt, en vordert dat Wij ten gronde uitspraak zouden verlenen, en ingaan op de door hem aangehaalde redenen;

Aangezien verweerder opwerpt:

— dat de vordering in hoofddeel niet ontvankelijk is,
— dat de overwegingen door de Commissie opgenomen gegrond voorkomen,
— dat de eis in betaling van de som van 2.099 frank

in geen geval ontvankelijk is, zoals tegen verweerder ingesteld;

I. Stelling van de vraag:

Delahousse Maurice, steenkapper van beroep, woonde te Kortrijk, in de Grijsse Zusterstraat n° 4, alwaar zijn echtgenote een herberg uitbaatte;

Hij ontving in de loop van januari-februari 1956: 2.026 fr. werkloosheidsvergoeding, alsmede in dezelfde periode vorstvergoeding ten bedrage van 1.950 frank, met verder in november en december 1956 alsmede januari 1957 1.836 frank;

Daar zijn echtgenote een herberg uitbaatte diende hij een bijzondere aanvullende aangifte model C 1 in te vullen waarbij hij verzekerde geen hulp te verlenen in de herberg;

Evenwel wees een onderzoek uit dat in zelfde herberg een zekere Devos Laurette ingeschreven was, waaruit besloten werd dat deze Devos Laurette wel degelijk behulpzaam was in de herberg gelet bijzonder op het feit dat deze persoon verklaarde te werken voor kost en inwonen;

Het besluit dat betreffende belanghebbende getrokken werd door de Directeur was dat hij als vrijwillige werkloze diende beschouwd te worden, daar inderdaad wanneer er voor de handelsbedrijvigheid van het gezin hulp nodig is van niet geschoold personeel, niets verhindert dat de werkloze de vereiste hulp verleende in plaats van werklozensteun te trekken en andere te laten werken;

Dat besluit dagtekende van 30 mei 1956 en besliste: dat vanaf 1-2-1956 de werklozensteun diende terugbetaald, dat vanaf 4-6-1956 tot 9-6-1956 belanghebbende uitgesloten werd om geen aangifte gedaan te hebben van de tewerkstelling van vreemd personeel;

Klacht werd door belanghebbende ingediend op 29 juni 1956 ingevolge de procedure van artikel 122 van het Regentsbesluit van 26 mei 1945;

De klachtencommissie bevestigde de beslissing buiten wat de sanctie van uitsluiting betreft, dit op 21 augustus 1956;

Belanghebbende ging zich te Harelbeke vestigen en diende op 23 november 1956 een nieuwe aanvraag in om de ontheffing van de uitsluiting te krijgen;

De Directeur verwierp de vraag op 11 december 1956;

Klacht werd nogmaals ingediend op 4 januari 1957 en verworpen bij beslissing van de Commissie op 21 februari 1957, de toestand van belanghebbende niet veranderd zijnde;

Een derde procedure gaf aanleiding tot zelfde beslissingen:

— Beslissing Directeur op 22 januari 1957,

— Klacht op 30 januari 1957,

— Beslissing der Commissie in zelfde zin op 28 maart 1957;

Geen enkele van de proceduren werd voortgezet voor de Beroepscommissie.

II. Procedure van het Regentsbesluit van 26-5-1945:

Het Regentsbesluit van 26 mei 1945, gewijzigd en aangevuld door verschillende verdere besluiten bepaalt:

— art. 98 en volgende, en bijzonderlijk 103, voorzien dat de beslissing betreffende de vergoedingen voor werkloosheid alsmede de uitsluitingen en sancties, getroffen worden door de Directeur van het Gewestelijk Bureau;

— art. 112 en volgende regelen de instelling van de klachtencommissies, waarvan de procedure voornamelijk voorzien is in artikel 122 en volgende;

— art. 130 en volgende voorzien de procedure van

de Beroepscommissie, waarvan het verhaal en de procedure voorzien zijn bij artikel 133 en volgende en 142 en volgende;

III. Wat betreft de bevoegdheid der gewone Rechtsmacht:

A. Grondprincipieën:

Overwegende dat de samenleving van de enkelingen verschillende belangrijke problemen stelt; dat deze problemen chronologisch eerst spruiten uit de botsing van de private belangen, welke problemen, opdat de orde zou heersen, volgens een rechtszekere regel hun oplossing moeten vinden; dat het stellen van deze regel, het geven van rechtszekerheid, dient geregeld te worden door een autoriteit, een bestuur, dat naast het stellen van de normen, als zending zal hebben deze normen met een sanctie te voorzien, en te waarborgen;

Overwegende dat de verdere ontwikkeling van het gemeenschapsleven betoond heeft dat de gemeenschap meer en meer beroep moeten doen op de tussenkomst van dit bestuur, aldus ter oplossing van de menigvuldige problemen welke de ontwikkeling van de handel en industrie op sociaal gebied stelden, problemen welke in het algemeen belang een oplossing vergen;

Overwegende dat deze verschillende diensten die door de autoriteit moeten ingericht worden, en door haar met sancties bekleed, in hoofde van de leden van de gemeenschap subjectieve rechten scheppen;

Dat deze rechten oorspronkelijk vooral betrekking hebben op privaatrechterlijke verhoudingen, maar wel dra de verhoudingen enkeling - Staat insloten, welke laatste verhoudingen, met het groeiend belang van de Staatstussenkomsten, meer en meer uitbreiding kregen;

Overwegende dat al deze subjectieve rechten dienen beschermd te worden, dit opdat sociale gelijkheid en orde zou heersen;

Dat het dus aan de autoriteit behoort een organisme in te richten dat de bescherming van de subjectieve rechten zou verzekeren, en dit in volledige onafhankelijkheid, ook tegenover het bestuur zelf;

Overwegende dat de grondwetgever in het licht van dit principe de rechtszekere bescherming heeft verleend aan de leden van de gemeenschap, voor al hun subjectieve rechten (vgl. Raikem, Belgique Judiciaire, 1844, 17);

Dat in dien zin de artikels 92, 93 en 94 werden uitgevaardigd, welke verondersteld werden het volledig terrein der subjectieve rechten te dekken;

« Entre les droits civils, dont le pouvoir judiciaire connaît, exclusivement, et les droits politiques dont il connaît aussi, il nous paraît impossible d'en admettre une autre espèce », schreef Tieleman, een der eerste commentatoren van de Grondwet (Dictionnaire V° Droits politiques, VI, 441);

Overwegende dat dus, zonder de minste twijfel, het verlenen van de Grondwet de absolute en algehele bescherming van alle rechten inhield;

Overwegende dat evenwel, steunende op louter tekstinterpretatie, auteurs en rechtspraak een nauwkeurige bepaling zochten te stellen van de termen « burgerlijke en politieke rechten », in artikelen 92 en 93 gebruikt;

Dat deze definities evenwel uitgedrukt waren in verhouding met de tijds- en sociale omstandigheden waarin zij gesteld waren, en het bleek dat na kortere of langere tijd zij niet meer beantwoordden aan de sneller evoluerende toestanden;

Dat, telkenmale, de voorgestelde definities, voor hun tijd de algeheelheid van de rechten geacht waren te dekken, doch na enkele jaren niet meer bruikbaar bleken; ondermeer dat burgerlijke rechten gelijk zou-

den gestaan hebben met private rechten, en politieke rechten betrekking hadden op de loutere medewerking in het bestuur van de Staat (M. Leclercq, verslag aan de Academie, 11-10-1852, Belg. Jud. 1889, 1266 - 1307);

Dat het terugrijpen naar deze bepalingen, gemaakt voor minder geëvolueerde toestanden, noodzakelijkerwijze moest leiden tot de vaststellingen dat buiten de aldus gedefinieerde rechten, er nog andere tot stand gekomen waren, welke noch aan de ene noch aan de andere zijde konden gerangschikt worden: vandaar te besluiten dat een derde categorie rechten diende opgevat te worden, naast de twee welke de Grondwet opsomde, die als « administratieve rechten » dienden bestempeld te worden, en die als dusdanig buiten de grondwettelijke waarborgen lagen (Wigny, Droit Administratif 439, Alvocaat-Generaal Vanden Branden de Reeth, advies sub. Hof van Beroep Brussel, 7-12-48, Pas. 50-11-25);

Overwegende dat deze thesis evenwel zich buiten de geest van de Grondwet situeerde, in zover deze derde categorie rechten als afzonderlijke, nieuwe en onafhankelijke instituten voorstelden (Vgl. Mast, Tijdschrift Bestuurswetenschappen 1956-57);

Dat immers het klaarblijkend is dat de Grondwetgever uitgegaan is van een principiële, en in zijn ogen absoluut onbetwistbare stelling, die alle toestanden zo tegenwoordige als toekomstige diende te overschouwen: « Alle machten dienen uitgevoerd te worden naar de Grondwet » (art. 25, al. 2);

Dat de Grondwetgever, en dit blijkt uit de historische omstandigheden, wel degelijk voor ogen had de misbruiken van bestuur en administratie te beletten, daar waar deze zich schril hadden voorgedaan, zowel ten tijde van het « niet verantwoordelijke » Franse regime (wet van 16 fructidor, jaar III), als ten tijde van de « door de rechtbanken niet te controleren » Hollandse administratie (Besluit Koning Willem, 5 oktober 1877);

Dat het principe van de Grondwet derhalve geweest is, zoals Tieleman en de Brouckère het bepalen « toute contestation exige l'intervention d'un pouvoir qui statue comme juge entre les parties contendantes, l'action de ce pouvoir s'appelle juridiction » (Répertoire V° Contentieux, blz. 406);

Overwegende dat derhalve het Hof van Cassatie in die zin besliste dat de buiten de categorieën rechten, die in art. 92 en 93 vervat zijn, het niet denkbaar is een andere te stellen (Hof van Cass. 21-12-1956, Pas. 1957, 430), hetgeen de moderne uitdrukking is van de theorie van Tieleman;

Overwegende dat het anderzijds niet te loochenen is, dat, gezien bovenaangestipte evolutie, de burgers sedert het uitvaardigen van de Grondwet tegenover de administratie, in gans nieuwe verhoudingen zijn komen te staan, verhoudingen die enkele jaren geleden zelfs, niet bestonden, en met de evolutie van het staatsidee verband houden;

Overwegende dat in die zin er rechten tot stand kwamen over dewelke de burgers beschikken als passieve leden van de gemeenschap, dit wil zeggen, als geadministreerden;

Dat in die hoedanigheid de burgers als geadministreerden subjectieve rechten hebben, ondermeer het recht op de gelijke verdeling van de verplichtingen die de administratie tegenover de geadministreerden heeft (Vgl. Dabin, Lésion d'intérêt ou lésion de droit, Annales de droit et de sciences politiques, IX, blz. 7 en vlg.);

Dat de rechten per definitie afdwingbaar zijn (De-page I, 1), advies Procureur-Generaal Leclercq, nota sub. Hof van Cassatie, 11-7-1935, Pas. I, 321 vlg.);

Dat de aanspraken tegenover de administratie rech-

ten zijn (advies Advocaat-Generaal Ganshoff van der Meersch, Pas. 1957, blz. 452);

Dat het subjectieve recht van de houder van een aanspraak tegenover de administratie, een administratief recht is hetwelk een politiek recht is sensu lato (Léspès, Recueil Juridique Droit Administratif 1951, blz. 25; Vauthier, Revue de l'Administration 21, blz. 299 vlg.; De Visscher, Recueil Juridique, Droit Administratif 54, 234 vlg.);

Dat het instellen van de categorieën administratieve rechten wel degelijk in het kader van de Grondwet te brengen is voor zover deze rechten als politieke rechten beschouwd worden (Mast, Tijdschrift Bestuurswetenschappen 1956, blz. 186);

Overwegende dat de noodzakelijkheid van de regeling der werkloosheid gesproken is uit de sociale noodwendigheden die verband houden met de evolutie van de maatschappij;

Dat deze regeling door de Staat aangenomen is;

Dat deze regeling in hoofde van de geadmireerde subjectieve rechten schept;

Dat deze subjectieve rechten verband houden met de gelijke verdeling der voorzorgen die de administratie aan de geadmireerde verschuldigd is;

Dat deze rechten administratieve rechten zijn;

Dat zij dus politieke rechten zijn, sensu lato;

B. Rechtsbescherming:

Overwegende dat art. 94 van de Grondwet bepaalt dat geen enkele rechtsmacht kan gevestigd worden dan door een wet;

Dat zulks eveneens uitgedrukt werd in de verklaring van de U.N.O. in dien zin: de normen moeten voor iedereen dezelfde zijn en op dezelfde wijze toegepast worden (art. 10);

Dat art. 93 van de Grondwet bepaalt dat de politieke rechten onder de bevoegdheid vallen van de gewone rechtbanken, ten ware de wet er anders over beschikte;

Overwegende dat dus de wetgever die gebruik wil maken van de bevoegdheid hem toegekend door art. 93, namelijk het inrichten van een bijzondere rechtsmacht, zich principieel beroept op een uitzonderlijk recht, dit wil zeggen dat hij een uitzondering stelt aan de algemene bevoegdheid der rechtbanken;

Dat dergelijke uitzonderlijke maatregel niet kan plaats grijpen dan mits een uitdrukkelijke bepaling van de wet (Butgenbach, Principes Généraux et Organisations et moyen d'action des administrations publiques 1954, n° 12, blz. 11);

Overwegende dat dus eerst dient nagegaan te worden ter zake of de wetgever bedoeld heeft aan de verschillende administratieve instanties in zake werkloosheidsvergoedingen de bevoegdheid te verlenen beslissingen te treffen met karakter van rechterlijke beslissing;

Dat in het negatieve geval dient nagegaan te worden welke de bevoegdheid en de bestaansreden is van deze administratieve lichamen;

Overwegende dat art. 7 B.W. 23-12-1944 bepaalt dat de instellingen en de werking van het fonds zullen geregeld worden door koninklijk besluit;

Dat dit artikel niet in het minst bedoeld heeft een bijzondere rechtsmacht in te stellen ter beslechting van de geschillen die in verband met de werking van dit fonds zouden tussenkomen;

Dat de wet van 14 juli 1951 anderzijds bepaalt dat de reglementering en de inrichtingen van de dienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid aan de Koning opgedragen worden, zonder dat aldaar ook sprake

is van het inrichten van bijzondere rechtsmachten (cfr. Hof van Cass. 21-12-1956, Pas. I, 4, 65);

Overwegende dat de beslissingen van klachtencommissies en commissies van beroep derhalve niet gelijk te stellen zijn met beslissingen van een rechterlijke macht die onder de grondwettelijke waarborgen uitspraak zou verlenen;

Overwegende dat, zoals hoger werd betoogd, het recht op werkloosheidsvergoeding een administratief recht is, en dat dus de organisatie van dit administratief recht in eerste lijn bij de administratie zelf berust;

Dat in dien zin de wet van 14-7-1951 en B.W. van 28 dec. 1944, de inrichting en werking van dit recht bij Koninklijk Besluit vooruitgezien hebben;

Dat de aanvraag en de beslissing op de vraag tot vergoeding derhalve door het Koninklijk Besluit terecht ingericht werden;

Dat gelet op bovengemelde wetsbeschikkingen en gezien de aard van het recht, de Koning zeker de bevoegdheid had de administratieve fase van de aanvraag in te richten en de procedure te regelen, of met andere woorden de wijze te bepalen waarop de belanghebbende de administratie kan dwingen tot een eindbeslissing (Raad van State, 7-6-1957, in zake David);

Overwegende dat de wet van 23-12-1946 ter inrichting van de Raad van State, een artikel 9 voorziet dat de afdeling administratie uitspraak doet bij wijze van arresten over de beroepen tot nietigverklaring wegens overtreding van substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht ingesteld tegen de akten en reglementen van de verscheidene administratieve overheden of tegen de administratieve beslissingen in betwiste zaken;

Overwegende dat als administratie dienen aangezien te worden de organen die door de overheidsmacht tot stand gebracht werden om onder haar gezag een openbare dienst waar te nemen (Somerhausen, Bevoegdheid van de Raad van State, blz. 28-38);

Overwegende dat actuele tegenstrijdigheden tussen twee partijen over een belang van bestuurlijke aard, buiten de bestuursbedrijvigheid zelf, bestuursgeschillen zijn (M. Langohr, Rechtskundig Tijdschrift 1950, blz. 38), een der partijen zijnde een administratieve instantie (De Visscher, Administratieve Lexicon, Geschillen van Bestuur, n° 6, in fine);

Dat de administratie in de uitvoering van haar opdracht doorlopend beslissingen dient te nemen waarbij partikuliere belangen in het gedrang komen, aldus ter zake in het beoordelen en de verdeling van werkloosheidssteun;

Dat deze beslissingen aanleiding kunnen geven tot betwistingen van administratieve aard, aan welke betwistingen een einde dient te worden gesteld door beslissingen van rechterlijke aard (Vauthier, Droit administratif, 661);

Dat deze beslissingen een geschil van bestuur uitmaken, eventueel, en volgens hoger vermeld artikel 9 van de wet van 23-12-1946, het voorwerp zullen kunnen uitmaken van verhaal welk verhaal door de Raad van State zal dienen beoordeeld te worden (vgl. Verenigde Commissies Binnenlandse Zaken en Justitie, Voorbereidende werken van 23-12-1946, Doc. 80, Zitting 1939, ann. IV aangehaald in het Arrest Raad van State in zake David);

Dat in deze materie een jurisdictionele bevoegdheid aan de Raad van State door de wet werd toegekend (R. Picavet, De Raad van State, Rechtskundig Weekblad 1948, kol. 104);

C. Besluit

Overwegende dat het recht op werkloosheidsvergoe-

ding dus een administratief recht is, hetwelk een politiek recht is *sensu lato*;

Dat de politieke rechten onder de bevoegdheid vallen van de gewone rechtbanken voor zover de wet niet, door een bijzondere schikking, dergelijke zaken aan een bijzondere rechtsmacht heeft toevertrouwd;

Dat de inrichting van dit administratief recht geregeld werd in de wet van 14 juli 1951 en de besluitwet van 28-12-1944 alsmede in de Koninklijke Besluiten van uitvoering;

Dat de berechting van de aanvragen door de belanghebbende in een administratieve phase aldaar ingericht, dient beslist te worden;

Dat de betwistingen desaangaande aanleiding kunnen geven tot bestuursgeschillen;

Dat deze geschillen van de bevoegdheid zijn van de Raad van State, dewelke in deze met jurisdictionele kracht zal beslissen;

Dat derhalve de wet van 23-12-1946 voor dit administratieve recht een bijzondere bevoegde rechtsmacht heeft voorzien in toepassing van artikel 93 van de Grondwet;

Dat de gewone rechtbanken derhalve onbevoegd zijn;

Om deze redenen :

Wij, Vrederechter, gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, verklaren Ons onbevoegd;

Kosten ten laste van aanlegger.

VREDEGERECHT TE OOSTROZEBEKE

1 april 1958.

Rechter : M. Petré.

Advocaten : Mr J. Mathijs en W. Baeté.

Arbeidsongeval. — Geen noodzakelijkheid van geregelde hulp van andere personen. — Geen toekenning van blijvende arbeidsonbekwaamheid van meer dan 100 %.

In buitengewone gevallen, wanneer het zwaar gekwetsten betreft, kan de rechter een vergoeding toekennen hoger dan 100 %, dit wanneer de toestand van het slachtoffer volstrekt geregelde hulp behoeft van een ander persoon, omdat deze hierdoor eveneens een geheel of gedeeltelijk verlies van zijn loon ondergaat; zo dit niet bewezen is volstaat 100 %.

J. Deman t/A.B.B.

Aangezien eiser inroept dat hij op 7 juli 1954 te Sint Eloo's Vijve slachtoffer werd van een arbeidsongeval, waarvoor hem volgens proces-verbaal van akkoord dd. 24-5-1955 een blijvende werkonbekwaamheid van 100 % werd toegekend, berekend op een basisloon van 27.500 frank;

dat op 28 januari 1955 de gezichtscherpte van zijn rechteroog 2/60 bedroeg;

dat hij sindsdien regelmatig dokterszorgen nodig heeft en zijn toestand zodanig is verslecht, dat hij thans praktisch niets meer kan zien of onderscheiden;

dat hij daarenboven zich zelf volstrekt niet meer kan behelpen, en regelmatig de hulp van een derde persoon nodig heeft voor om het even wat hij wil doen;

dat hij dan ook hierbij een vordering in verergering instelt, zoals voorzien door de wet op de arbeidsongevallen, en vraagt, dat, rekening houdend met de verergering en de bestendige hulp door een derde per-

soon, zijn blijvende werkonbekwaamheid zou worden vastgesteld op 150 %;

dat zo nodig vooraf een deskundige kan aangesteld worden om zijn tegenwoordige toestand na te gaan; dat het basisloon, waarop de vergoeding dient berekend te worden, dient vastgesteld op 60.000 frank per jaar, zijnde het normaal loon van een seizoenarbeider;

Aangezien de vordering ten doel heeft de gedaagde zich te zien en horen veroordelen in hare hoedanigheid van wetsverzekeraar van de heer Vanderstichele Jozef, te St-Eloo's-Vijve, werkgever om te betalen aan eiser, de vergoeding voorzien door de wet op de arbeidsongevallen, berekend op een basis van jaarlijks basisloon van 60.000 frank en een blijvende werkonbekwaamheid van 150 % dit vanaf 1 februari 1958;

Zo nodig, vooraf een deskundige aan te stellen met opdracht eiser te onderzoeken, en in zijn verslag te zeggen of de toestand van eiser sinds 28 januari 1955 verergerd is, en in welke mate;

Gedaagde zich eveneens te horen veroordelen tot al de kosten des geding;

Vordering geschat boven het peil van de laatste aanleg;

Het tussen te komen vonnis uitvoerbaar te horen verklaren bij voorraad, niettegenstaande alle middelen van verhaal en zonder borg;

Herzien het proces-verbaal het akkoord tussen partijen vaststellend, na vrijwillige verschijning vóór onze rechtbank op 24 mei 1955;

Aangezien, wat het basisloon betreft, eiser voorhoudt dat de vergoeding waarop hij recht heeft zou dienen berekend te worden op een basisloon van zestigduizend frank in het jaar, wat hij zegt het normaal loon van een seizoenarbeider te zijn;

Aangezien verweerster betwist dat eiser seizoenarbeider was; dat zij verklaart dat hij ten tijde dat hij slachtoffer werd van het arbeidsongeval waarvan hier spraak, hij reeds een invalide was, die het linker oog verloren had, en hier en daar wat knutselwerk uitvoerde bij de landbouwer van de streek, dat dit niet tegengesproken werd;

Aangezien verweerster bovendien terecht inroept dat de vraag van eiser om zijn basisloon te horen vaststellen op zestig duizend frank als niet ontvankelijk voorkomt, daar het basisloon destijds, bij gemeen akkoord van partijen op 28 januari 1955 vastgesteld werd volgens de wettelijke voorschriften op het stuk, akkoord dat door deze rechtbank bekrachtigd werd op 24 mei 1955;

Aangezien eiser vraagt dat de graad van blijvende werkongeschiktheid zou opgevorderd worden tot 150 %;

Aangezien de graad van blijvende werkongeschiktheid op 24 mei 1955 bepaald werd op 100 %; dat de toestand van eiser sindsdien praktisch dezelfde moet gebleven zijn; dat hij sindsdien geleidelijk heeft kunnen aanpassen aan zijn ongelukkige toestand;

Aangezien de wetten op de vergoeding van de schadelijke gevolgen van werkongevallen alleen voor doel hebben het slachtoffer te vergoeden voor het verlies van zijn werkmogelijkheid, dus voor het economisch verlies van loon door hem ondergaan; dat ter zaak, vermits hij een vergoeding berekend op 100 % geniet, hij, zoals vóór het ongeval, het volle bedrag van zijn loon voortgeniet;

Aangezien in zeer buitengewone gevallen, wanneer het zwaar gekwetsten betreft, de rechter de jaarlijkse vergoeding op een bedrag hoger dan 100 % kan brengen wanneer de toestand van het slachtoffer volstrekt de geregelde hulp van een ander persoon vergt; dat door die maatregel beoogd wordt dat benevens de

schade door het slachtoffer ondergaan door het verlies van zijn loon, hij bovendien de hulp nodig heeft van een persoon die hierdoor eveneens een geheel of gedeeltelijk verlies van zijn loon moet ondergaan;

Aangezien, zo de toestand van eiser zeer ongelukkig is en medelijden verwekt, het toch niet bewezen is dat hij volstrekt de geregelde hulp van een ander persoon vergt die, om deze hulp te kunnen bieden zelf zou moeten verzaken aan zijn werk en aldus een deel of heel zijn loon zou kunnen verliezen;

Gelet op de wet van 15 juni 1935, artikelen 2.34.36. 37.41

Om deze redenen,

Wij, Vrederechter,

Alle verdere of strijdige besluiten als niet dienend of ongegrond verwerpend;

Verklaren de eis niet gegrond, verwerpen hem als dusdanig;

En gelet op de wet van 20 maart 1948, enig artikel, verwijzen verweerster in de kosten van het geding,

BOEKBESPREKING

J. A. A. Van Doorn & C. J. Lammers : Moderne Sociologie, Systematiek en analyse. — Aula-Boeken n° 29, Uitgeverij Het Spectrum N.V., Utrecht/Antwerpen, 1959 - 368 blz. - 40 F.

Een wetenschappelijk werk in pocket-uitgave kan een belangrijke invloed uitoefenen op de vorming van naar meer kennis trachtende maatschappijleden: de prijs voor het werk kan door belangstellenden betaald worden!

De auteurs hebben een handleiding tot het bestuderen van maatschappelijke verschijnselen geschreven. Alle aspecten van de maatschappij worden geabstraheerd tot zeer ruim-omvattende elementen en verbanden tussen deze elementen. Een dergelijk doel wordt trouwens altijd nagestreefd in een algemeen werk over sociologie. Daarom zullen we alleen enkele karakteristieken, eigen aan het werk, nader beschouwen.

Het woord «modern» is vrij onduidelijk. De gegeven uitleg in het voorwoord is niet zeer overtuigend. De vooropgestelde opvatting omtrent de taak van de sociologie is toch algemeen aanvaard. Vermelden we: «Primair staat het scheppen van een analytisch instrument, dat geschikt is de ingewikkelde samenhangen van de sociale realiteit te ontrafelen. Deze analyse verschaft aan de andere kant het materiaal, dat de systematische kennis empirisch funderen kan. Het systeem bestaat niet uit louter denk-constructies, maar steunt zoveel mogelijk op generalisaties betreffende de sociale werkelijkheid (blz. 11). De waarde van het werk is veeleer te zoeken in de persoonlijkheid van de auteurs, die in staat bleken te zijn een zeer schematisch en toch buitengewoon logisch geheel van de maatschappij en vooral van de afzonderlijke maatschappelijke geledingen te construeren. Hun opgebouwd systeem valt niet omdat terloops bepaalde aspecten minder diepgaand geanalyseerd werden. Hun abstraherend vermogen is ongetwijfeld vrij groot. Zin voor relativiteit heeft hiertoe bijgedragen.

Na een bestudering van de «elementen» komt de behandeling van de «systemen». Tot zover het uitzicht van maatschappelijke verschijnselen. Reeds in deze delen komt de zich steeds veranderende maatschappij ter sprake. Meer bepaald wordt dit nader beschouwd in de delen «Continuïteit» en «Verandering».

De aangehaalde publikaties wijzen op een kennis van standaardwerken en van baanbrekende studies. Er wordt echter weinig gebruik gemaakt van werken van vóór de tweede Wereldoorlog.

Een andere karakteristiek is het intelligent door mekaar aanwenden van de sociologische en de sociaal-psychologische benadering om het onderwerp te doorgronden. Dit is zeker noodzakelijk om de zich wijzigende maatschappij te onderzoeken.

Aan te stippen is de aanwending van zeer sprekende voorbeelden. De auteurs hebben getracht eenvoudige voorbeelden uit het dagelijks leven van iedereen aan te halen. Daarnaast worden eventueel de zogenaamde «hogerstaande» voorbeelden geplaatst. Zo verkrijgt men zeker een inzicht in de overeenkomsten en in de intensiteits- en de doelverschillen tussen de verschillende soorten groepen. Voorbeelden uit de geschiedenis zijn echter uiterst zelden.

Onze beoordeling van het werk is dus ongetwijfeld gunstig. Met spijt vermelden we de negatieve houding van de schrijvers t.o.v. sommige theoretische benaderingen van andere sociologen, vooral van deze van vóór de tweede wereldoorlog, en de voortdurende herhaling dat aangehaalde auteurs dezelfde mening blijken te hebben als de auteurs van «Moderne Sociologie». Het aanhalen van een «einmalig» verschijnsel als voorbeeld, zonder verdere uitleg, moet een storende invloed uitoefenen voor de lezers die de actualiteit der gebeurtenissen niet volledig volgen.

*J. Rogiers-Colle,
Lic. soc. econ. wet.*

BIBLIOGRAPHIE

J. Simon en P. De Beus : Burgerlijk Wetboek. Vijfde uitgave door P. De Beus. Brussel, Etablissements E. Bruylant. 1960. 856 p.

Van dit bekende werk is thans een vijfde uitgave verschenen, verzorgd door P. De Beus. Dit bewijst het groot belang van deze publicatie, waarin de artikelen van het Burgerlijk Wetboek door uitstekende commentaren zijn begeleid.

F. Bogaert, Beknopt vademecum voor verzet, beroep, cassatie (Termijnen). Herdersem, Drukkerij Van Damme. 1960. 59 p.

Dit beknopt vademecum biedt voor de rechtspraktijk een bijzonder groot nut. Zowel in burgerlijke zaken als in strafzaken en handelszaken, alsmede voor het militair gerecht en de Raad van State worden alle termijnen in verband met de procedure systematisch medegedeeld, met beknopte doch onontbeerlijke aanwijzingen.

Misschien ware het nuttig dat dit zo praktisch werk nog zou aangevuld worden met de termijnen voor de verschillende procedures op fiscaal gebied.

Revue Critique de Jurisprudence Belge, Table décennale 1947-1956. — Brussel, Etablissements Bruylant, 1960. 176 p.

De tafel van dit hoogstaand tijdschrift over de jaren 1947 tot 1956 is thans verschenen. Zij bevat niet alleen de samenvattingen van de beslissingen die werden gepubliceerd, doch ook de beknopte inhoud van de nota's over de arresten en vonnissen die meestal uiterst waardevolle studiën uitmaken, waarin deze tienjarige tafel ons gemakkelijk zal toelaten de weg te vinden.

Pierre Piron & Jacques Devos : Wetboeken en wetten van Belgisch Kongo. (Sociale en economische wetgeving). 2e tweetalige uitgave. Boekdeel III. Brussel, Huis Ferdinand Larcier. 1959. 8834 p.

De tweede uitgave van het derde deel van het grootse werk van Piron en Devos betreffende de wetboeken en wetten van Belgisch Kongo is zopas verschenen. Het is een tweetalige uitgave die alle teksten betreffende de sociale en economische wetgeving inhoudt.

WETGEVING

WETSVOORSTEL tot wijziging van artikel 130 van het Wetboek van Strafvordering

Toelichting

Dames en Heren,

Ingeval de Raadkamer de procedure regelt betreffende een verdachte die het voorwerp van een bevel tot aanhouding is, en een beschikking tot verwijzing naar de correctionele rechtbank uitsprekt, is ze, op grond van artikel 130 van het Wetboek van Strafvordering, ertoe gehouden deze beschikking tot verwijzing te nemen met handhaving van de aanhouding van de verdachte, indien het misdrijf gevangenisstraf met zich kan brengen.

Bijgevolg, zelfs indien het in sommige gevallen volkomen zeker is dat de voorlopige hechtenis, in afwachting van de uitspraak van de rechter ten gronde, niet meer te rechtvaardigen is, is het de Raadkamer niet geoorloofd op enigerlei wijze ter zake tussenbeide te komen.

Dit door de wet opgelegd verbod is des te spijtiger te noemen, wanneer men het strikt uitzonderlijk karakter van de voorlopige hechtenis in aanmerking neemt. Bovendien wordt de verwijzing naar de correctionele rechtbank van de voorlopig aangehouden verdachte, niet zelden uitgesproken kort vóór de dag waarop hij, indien hij nog niet naar een andere rechter was verwezen, had moeten voorkomen om de eventuele handhaving van het bevel tot aanhouding te horen uitspreken, met de hieraan verbonden kansen op vrijlating.

Uit wat voorafgaat blijkt derhalve duidelijk dat het geraden is, steeds rekening houdend met het buitengewone karakter van de preventieve hechtenis, de voornoemde wetsbepaling in dier voege te wijzigen dat de Raadkamer, wanneer de verdachte naar de rechter over de feiten verwijst, bij deze beschikking eventueel de opheffing van het bevel tot aanhouding kan uitspreken.

Ziedaar het doel van het enig artikel van ons wetsvoorstel.

A. Saint-Rémy.

Wetsvoorstel

Enig artikel.

Lid 2 van artikel 130 van het Wetboek van Strafvordering wordt vervangen door de volgende tekst : « Indien in dit geval het misdrijf gevangenisstraf kan medebrengen, kan de verdachte, zo hij aangehouden is, niettemin in vrijheid worden gesteld bij dezelfde beschikking van de Raadkamer die de verwijzing naar de correctionele politierechtbank zal hebben uitgesproken. »

*A. Saint-Rémy, Ch. Janssens, E. Charpentier,
F. Hermans, R. Dreze, F. Lefère.*

MEDEDELINGEN

HET 75 JARIG JUBILEUM VAN « HET JOURNAL DES TRIBUNAUX »

Onze franstalige zusterpublicatie bestaat 75 jaar. Dit jubileum is de vorige week op grootse wijze gevierd geworden. Het Journal des Tribunaux heeft in de Belgische rechtswereld een zeer belangrijke rol gespeeld, zowel op het gebied van de beoefening der rechtswetenschap in het algemeen, als wat betreft het leven aan de balie. Het heeft steeds met een volstrekte onafhankelijkheid en een jeugdig enthousiasme hoge en genereuse idealen gediend en zich beijverd om alle denkbare verbeteringen bij de rechtsbedeling in ons land te doen invoeren.

De uitgave had het geluk steeds aan haar hoofd prachtige animators te hebben : eerst Edmond Picard, die de stichter was, daarna Stafhouder Leon Hennebicq en thans sedert de bevrijding Stafhouder Charles Van Reepinghen.

De volledige verzameling van de 75 jaargangen bevat een schat juridische literatuur alsmede de bijzonderste rechtspraak van al onze rechtscollages van hoog tot laag. Zij houdt echter eveneens een menigvuldige hoeveelheid gegevens in betreffende de belangrijke persoonlijkheden uit de magistratuur en de balie en tevens aangaande het leven van onze conferenties en pleitgenootschappen.

Eerst had vrijdag avond een schitterende receptie plaats in de lokalen van het Huis Larcier, Miniemenstraat te Brussel, waar de Heer Stafhouder Van Reepinghen, hoofdredacteur van het Journal des Tri-

bunaux, en de Heer René Mignolet, administrateur-bestuurder van het Huis Larcier een brede schaar genodigden ontvingen. Al wie enige betekenis heeft in het rechtsleven, zowel magistraten als advocaten, was aanwezig en de hoofdredacteur met zijn staf als ook de uitgeversfirma werden van harte gelukgewenst met het prachtig werk dat zij gedurende zoveel jaren ten bate van het recht in ons land geleid hebben.

Zaterdag middag had er in de salons van het restaurant Savoy een banket plaats waar al degenen aanwezig waren die met het Journal des Tribunaux contact hadden. De eretafel was voorgezeten door de Heer Stafhouder Charles Van Reepinghen; de Heer Albert Lilar, ondervoorzitter van de Ministerraad, en de Heer Merchiers, Minister van Justitie waren aanwezig alsmede een keur vertegenwoordigers uit Frankrijk en Luxemburg en talrijke stafhouders en confraters uit alle steden van België. Er werden op deze gezellige bijeenkomst hartelijke woorden gesproken en de grote betekenis van het werk, gepresterd door het Journal des Tribunaux, werd ten volle in het licht gesteld.

Eindelijk heeft ook het blad een jubileumnummer uitgegeven, dat een reeks bijdragen inhoudt van zijn gewone medewerkers, die een bloemlezing vormen van merkwaardige rechtsstudien. Na een inleidend artikel van de hoofdredacteur wordt hulde gebracht aan het blad door Mr. Paul Struye, voorzitter van de Senaat, de Heer Raoul Hayoit de Termicourt, procureur gene-

raal bij het Hof van Cassatie, en de Heer Albert Nijssens, stafhouder der Brusselse balie. De bijdragen die verder werden opgenomen vormen een heel boekdeel. Wij kunnen ons enkel beperken tot de opsomming van de verschenen studiën: Pierre de Harven « Réflexions sur le technique de l'interprétation judiciaire des lois », Jean Van Houtte « Le droit fiscal devant le pouvoir judiciaire », Simone David « Soixante-quinze ans de droit social », J.-G. Renauld « La jurisprudence belge et le régime matrimonial de droit commun », A. Sohler « Le juge au Congo belge », André Tunc « Le juge dans la société américaine », J. Laurent-Neuprez « L'avenir du barreau », Pierre Siré « Dialogue des morts », Albert Fettweis « Le recrutement et la formation des magistrats », René Dekkers « De la réforme des études de droit », Ernest Arendt « L'Université internationale des sciences comparées de Luxembourg », Jean Dabin « L'introduction à la science du droit, de Pierre Pescatore », Cyr. Cambier « Le juge dans l'Etat », Jean Thevenet « Le « Journal des Tribunaux » reflet de son temps », Albert Ghislain « Edmond Picard, en 1881 », Jean Van Parys « Souvenir de Léon Hennebicq », « Du droit pénal à la prophylaxie criminelle », P. Vermeylen « La justice et le cinéma », Jean Graven « Chronique judiciaire », Marcel Defossé « Souvenirs d'un qui n'en a pas été », Etienne Rolan « Interview du bâtonnier Reumont », Jean Eeckhout « Un quart de siècle de vie judiciaire gantoise », B.-J. Risopoulos « La Conférence du Jeune Barreau », Maurice Cornil « La libre Académie de Belgique », « La doctrine du « Journal des Tribunaux », Guy Delfosse « Soixante-quinze ans d'histoire du Congo à travers soixante-quinze ans d'histoire du « Journal des Tribunaux », Elpenor « La 20e chambre correctionnelle », Jean Mallinger « Un banquet d'anniversaire », Le Petit Yves « La robe prétexte », Jafson « Coups de règle », Marcel La Haye « Thémis et les Muses », Jean Dal « L'envers du décor ».

Het Rechtskundig Weekblad sluit zich uit ganser harte aan bij deze heuglijke viering. Het heeft steeds voor zijn zusterpublicatie de grootste waardering en achting gekoesterd en zich zeer dikwijls door haar voorbeeld geïnspireerd. Voorzeker waren de beide publicaties niet steeds op alle punten akkoord en in de periode van de behandeling der wet op de vervlaamsing van het gerecht zijn er wel eens vinnige polemieken tussen beide gevoerd geworden. Dit gebeurde echter steeds in volle loyaliteit en confraternele vriendschap en het Rechtskundig Weekblad verklaart gaarne welke grote waardering en bewondering het koestert voor het prachtig juridisch werk door het Journal des Tribunaux gepresteerd. Het biedt de hoofdredacteur en zijn bevoegde en vlijtige medewerkers ter gelegenheid van het jubileum zijn hartelijkste gelukwensen aan.

De Redactie.

Curiosum of Odiosum ?

In besluiten onlangs betekend voor een jurisdictie van het vlaamse land, stond letterlijk het volgende te lezen :

« Overwegende dat eisers tot tussenkomst en vrijwaring aan verweerster de uitvoering van panelen verwijten, die naar die van oorspronkelijke eiseres trekken, zonder zij over die vergelijkenis hun aandacht te bevestigd te hebben;

Overwegende dat eisers hebben wel aan verweerster in tussenkomst en vrijwaring gevraagd, zich van de panelen van oorspronkelijke eisers te hebben inboezemen;

Overwegende dat eisers hebben het model door andere dan verweerster doen gebruiken;

Dat in het dossier van verweerster ligt een omslag van een telefoongids door de P.V.B.A. X ingedrukt, die een absoluut namaking van de publiciteit van Y der panelen van verweerster blijken te zijn;

Overwegende dat het onmogelijk is voor een firma gelijk verweerster in tussenkomst, in ieder geval de bestelling van een cliënt te betwisten en het des te meer als deze cliënt heeft zelfs inlichtingen gegeven om het publiciteit van een andere handelaar te namaken ».

* * *

Als staaltje van Brussels juridisch koeterwaals kan het er nogal door. Het ergste is dat zoiets anno 1960 door een pleitbezorger uit het vlaamse land betekend werd. Quousque tandem ! ?

TIJDSCHRIFTEN

Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiek Recht, jrg. 1959, n° 6 :

J.R. Stellinga, De Koning in het Nederlands Staatsbestel. — M. Van Audenhove, De blijvende waarde van zekere klassieke financieringsmethodes inzake overheidsfinanciën. — K. Callebaut, De Staat van oorlog en de staat van beleg. — J.T. Sweldens, De toestand van het rijkspersoneel inzake onverenigbaarheid en cumulatie.

Tijdschrift van de Vrederechters, jrg. 1960, n° 2 :

P. Pierret, Jugements préparatoires et interlocutoires.

Nederlands Juristenblad, jrg. 1960, n° 12 :

J.H.A. Logemann, Het antillaanse staatsrecht in beroering. — G.E. Langemeijer, Psychiatrisch-Juridisch Gezelschap. — G. Van Leuven, Is toewijzing van een ontruimingsvordering voor een gedeelte van het gehuurde mogelijk ? — J. Van Rijn Van Alkemade, Salzburg Seminar in American Studies.

Rechtsgeleerd Magazijn Themis, jrg. 1959, n° 6 :

L.W.M.M. Drabbe, De enkelvoudige rechtspraak in burgerlijke zaken. — C.M. De Jonge, Unificatie van de rechtspraak in Marokko.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie, jrg. 1960, n° 4622 :

J.A. Ankum, De erfrechtspauliana in het nieuwe B.W. — C.M.O. van Nispen tot Sevenaer, Is een testamentaire beschikking mogelijk, waardoor de fiscus niet aan zijn trekken komt ?

Journal des Tribunaux d'Outre-Mer, jrg. 1960, n° 117 :

M.A. Flamme, Le nouveau régime des marchés de fournitures et de travaux publics au Congo belge et au Ruanda-Urundi.

Revue Pratique du Notariat Belge, jrg. 1960, n° 2444 :

J. Tihon, Opérations immobilières en France. — Frais d'acquisition d'immeubles et exemptions d'impôts sur les constructions nouvelles et acquisitions de constructions nouvelles.

Recueil Dalloz, jrg. 1960, n° 11 :

R. Plaisant, Les trois premières années d'une politique des ententes.